…ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

…урят-Монголой ҮНЭН

…ай Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 197 (1797)
АВГУСТЫН 20
СУББОТО
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Агитаторнууд мүрысөө …идхэгшэд байха зэргэтэй

…советскэ орон доторнай, тэ… манай республикын пред… колхоз, МТС, совхоз бүхэндэ …эй XX съездын хүндэлэлдэ …стическэ мүрысөөн үргэ…эрбэ.

…Удэ городой болон рес… бусад олохон предприяти… коллективүүд табадахи та…нгээ түсэбые уридшалан …, жэлэй һүүл болотор түсэб…гүр нилээд ехэ продукци бү…гаха, продукциинь өөрынь …даруулха, шанарыень һай… гэһэн уялгануудые абаа. …С-эй ЦК-гэй июльскэ Пле…мэдэ харюу болгон манай …торнууд, колхознигууд бо…өө ажахын мэргэжэлтэд үсэд …) ажаллажа байна. Партиин … январска Пленумэй үндэ…даалагдаһан хэмжээ-ябуул… нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүр…лдаа хүсэд хүрэхэ үбһэ тэ… шэмэтэ силос бэлдэхэ, таряа …аа богони болзорто, һайн …айгаар үнгэргэхэ уялгануу…гэй ажалшад абанхай. …социалистическэ мүрысөөндэ …гүй комбайнер гэжэ байха…энэй МТС-эй солото ком… Истаев, Иволгын МТС-эй …комбайнер Дашинимаев, Се…ын МТС-эй комбайнернууд …жий, Цырендоржиев болон …үрүү комбайнернууд таряа … дээрэ комбайнуудаа үндэр …тэйгээр хэрэглэжэ, үдэртөө … гектар хадаха гэһэн уялга…баад, эршэмтэйгээр хүдэл…бэ.

…ал городой болон хүдөөгэй …дай политическэ ба ажалай … дэбжэлтые ударидаха, …й XX съездын урда тээхи мү…одорхойгоор хүтэлбэрилхэ … Энэ шухалын шухала хэрэ…м партийна, советскэ, ажа…рофсоюзна ба комсомольско …цинууд гартаа абаха зэргэ…тэй хамта социалистическэ …е ударидаха, мүрысэгшэдэй … мэдэжэ, тэдээндэ саг дары … хэрэгтэ агитаторнууд угаа … ээлхэ байна. Юуб гэхэдэ, …нуудаар ажалай түрүүшүүл, …ескэ талаараа бэлэдхэлтэй, … мэдэхэ хүнүүд хүдэлмэрил…

…й түрүү предприяти, колхоз, … совхозуудай дүршэл сонсо…лахада, түбхын түрүүндэ тэн…шадай дунда ойлгууламжын …ри саг үргэлжэ ябуулагда…агитаторнуудынь даалгагда…ртаа социалистическэ мү… ударидадаг, наукын туйлал…е ба уралан нарижуулгын …лнуудые үйлэдбэридэ нэбтэ…түшаа ехэхэн оролдолго гар…айна. Жэшээлхэдэ, Ленинэй … паровозо-вагонно заводой …дхалгын цехын агиткол… хүдэлмэришэдэй дунда мүры…дхэлгээр ехэ дүй дүршэлтэй … Эндэ агитаторнууд хүдэл… бүхэнтэй хөөрэлдэжэ, тэ… ажалда тушаалдаһан бэрхэ…дые саг дары мэдээд, тэрэ…дхаха хэмжээ абадаг, ажа…эсые дээшэлүүлхэ арга нү… мүрысэгшэдтэ заажа үгэдэг …м. Эндэ үдэр бүриин ханын …арадаг болоо. Тиимэһээ тус … хододоо мүрысөөнэй тү…лэ ябадаг.

…, юрэнхы дээрээ агиткол…дэй хүдэлмэри хангалтагүй … Жэшээлхэдэ, Торнин айма…хи колхозуудта ниитэ-поли… хүдэлмэри, социалистическэ …он муугаар эмхидхэгдэн…хэй. Мүнөө таряа хуряалгын эхилбэшье, зарим колхозуудай бригадануудта агитаторнууд томилогдоогүй байһаар, ханын газетэ, «Дайшалхы хуудаһан» тэндэ гаргагданагүй. Иимэ байдал мүн Кабанскын, Закаменай, Яруунын аймагуудай зарим колхозуудаар үзэгдэнэ. Энэ баримтанууд юу харуулнаб гэхэдэ, партийна эхин организацинуудай, партиин райкомуудай ба айкомуудай зүгһөө агитколлективүүдэй хүдэлмэридэ тон бага анхарал табигдана, тэдэнэй ажалябуулгада бодото туһаламжа үзүүлэгдэнэгүй.

Партиин олохон райкомууд болон айкомууд агитколлективүүдэй хүдэлмэриие шалгаха, тэдэндэ туһалха хэрэгые гансал пропаганда ба агитациин таһагай хүдэлмэрилэгшэдтэ сүм даалгажархидаг байха юм. Иимэ баримтануудтай эрид шууд тэмсэжэ, агитколлективүүдые хүтэлбэрилгэ һайжаруулха гээшэ партийна организацинуудай, партиин айкомуудай шухала зорилго болоно.

Социалистическэ мүрысөөе ударидахадаа агитаторнууд хүн бүхэнэй шадабариие, үйлэдбэриин арга боломжонуудые хараадаа абалсаха, тэдэнэртэ туһалха гүйсэд аргатай байна. Тиимэһээ агитаторнуудай зорилго болбол өөрынгөө участогай хүдэлмэришэн, колхозник, механизатор бүхэниие, социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадуулжа, ажалай бүтээсые эрид дээшэлүүлхын хойноһоо оролдохо ёһотой. Энээниие туйлахадаа агитаторнууд ниитэ-политическэ хүдэлмэриин бүхы арга методүүдые хэрэглэхэ, ханын газетэ, «Дайшалхы хуудаһан», «Молни» болон бусад харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүдые шадамараар хэрэглэхэ зэргэтэй. Мүн мүрысөөнэй дүн гаргалгые, мүрысэгшэдэй хоорондохи социалистическэ мүрысөөнэй договорой дүүргэлтые шалгаха хэрэгые агитаторнууд эмхидхэхэ зэргэтэй.

Промышленна предприятиин агитколлектив КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй тогтоолые хүдэлмэришэдтэ гүнзэгыгөөр ойлгуулхын хажуугаар, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые, үйлэдбэриин новаторнуудай туйлалтануудые олоной шадабари болгохо уялгатай. Гэхэтэй хамта, хүдэлмэришэдэй ажалда һаад ушаруулдаг баримтануудтай, үйлэдбэриин дутагдалнуудтай эбсэнгүйгөөр, тэрэниие дары усадхахын хойноһоо тэмсэхэ зорилго агитаторнуудай урда табигдана.

Хүдөө ажахы дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан агитколлективүүдтэ бүри ехэ эрилтэ табигдана. Юуб гэхэдэ, мүнөө ажахын жэлэй эгээн харюусалгатай үе—ургаса хуряалгын хүдэлмэри хаа хаанагүй эхилбэ. Энэ үедэ хүдөөгэй эрхим агитаторнууд комбайнова агрегадуудта табигдажа, тэндэ социалистическэ мүрысөөе хэзээ хэзээнэйхиһээ эршэмтэйгээр эмхидхэн, комбайн бүхэниие үндэр бүтээсэтэйгээр ашаглаха хэмжээ абтаха ёһотой. Гадна, хүдөөгэй агитаторнууд хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкэ дээрэ харуулагдаһан туйлалтануудые колхоз, МТС бүхэндэ нэбтэрүүлхын хойноһоо оролдолго гаргаха зэргэтэй.

КПСС-эй райкомууд, айкомууд, партийна эхин организацинууд агитколлективүүдэй хүдэлмэриие эрид һайжаруулжа, тэдэниие социалистическэ мүрысөө ударидаха хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадуулха ёһотой.

Одесскэ областиин колхозууд, совхозууд таряа тушааха гүрэнэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэбэ

Областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд түсэбһөө гадуур 12 миллион 300 мянган пүүд таряа гүрэндөө тушааха гэһэн уялга абаба

Одесскэ областиин колхознигууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, орооһо таряа ба хүдөө ажахын бусад продуктнуудые үйлэдбэрилгые ехэдхэхэ талаар КПСС-эй ЦК-гэй Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, болохоёо байгаа КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, таряа тушааха (кукурузагүйгөөр) гүрэнэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэбэ. Гүрэндэ 32,7 миллион пүүд таряан, тэрэ тоодо 26,5 миллион пүүд шэниисэ тушаагдаа. Гүрэндэ таряа тушаалга үргэлжэлһөөр. Одесскэ областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд өөһэдынгөө арга боломжые хараадаа абажа, түсэбһөө гадуур 12,3 миллион пүүд таряа гүрэндөө тушааха гэһэн уялга абаба. Энэ жэлдэ бүхы область дотор 49,6 миллион пүүд гэхэ гү, али һайн ургасата 1952 ондо гүрэндэ тушаагдаһан таряанһаа 6,5 миллион пүүд үлүү ехэ таряан гүрэндэ тушаагдаха байна.

Мүнөө үедэ областиин колхозууд, МТС-үүд болон совхозууд эдеэшэнтэжэ байһан кукурузын буурсагуудые хуряалга эхилжэ, мүн кукурузын орооһо, просо, наран сэсэг, овощь, хартаабха, улһа, сахарна свёкло саг соонь ба гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряахын, эдэ культурануудые гүрэндэ тушааха түсэб болзорһоонь урид дүүргэхын тула бэлэдхэнэ.

Областиин колхозууд болон совхозууд 1956 ондо үндэр ургаса абахын түлөө тэмсэжэ, өөһэдыгөө эрхим шанартай сортын үрэһөөр хангажа, намарай культурануудые тарилгада, тэрэниие агротехническэ эрхим болзорто үнгэргэхын тула бэлэдхэжэ байна. Колхозууд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд ниитын малажалые саашадань хүгжөөхын түлөө, мяха, һү, нооһо үйлэдбэрилхэ ба гүрэндэ тушааха түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө оролдосотойгоор тэмсэжэ байна. Энэ оной августын 10-да үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхиһээ 16,7 мянган тонно үлүү ехэ һүн гүрэндэ тушаагдаа. Областиин колхозууд болон совхозууд малаа дулаан байраар хангахын, бүдүүн, шэмэтэ ба концентрированнэ тэжээлнүүдэй запасуудые байгуулхын тула хэмжээнүүдые абажа байна.

Запорожско областиин колхозууд, совхозууд таряа тушааха гүрэнэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэбэ

Областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд түсэбһөө гадуур 15 миллион 600 мянган пүүд таряа гүрэндөө тушааха гэһэн уялга абаба

Запорожско областиин колхознигууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, орооһо таряа ба хүдөө ажахын бусад продуктнуудые үйлэдбэрилгые ехэдхэхэ талаар КПСС-эй ЦК-гэй Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, таряа тушааха (кукурузагүйгөөр) гүрэнэй түсэб болзорһоонь урид дүүргэв. Гүрэндэ 38,2 миллион пүүд таряан тушаагдаа. Гүрэндэ таряа тушаалга үргэлжэлһээр. Запорожско областиин хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд өөһэдынгөө арга боломжые хараадаа абажа, түсэбһөө гадуур 15 миллион 600 мянган пүүд таряа гүрэндөө тушааха гэһэн уялга абаба. Бүхы дээрээ 54 миллион 400 мянган пүүд гэхэ гү, али һайн ургасата 1952 ондо тушаагдаһан таряанһаа 7,3 миллион пүүд үлүү ехэ таряан гүрэндэ тушаагдаха байна.

Область дотор энэ жэлдэ овощиин болон фруктнуудай эрхим ургаса ургуулагдаа. Мүнөө областиин ажаһуугшадай эрилтые овощь болон фруктнуудаар гүйсэд хангахын тула эдэ культурануудые бэлэдхэжэ ба буйлуулжа байна. Мүн область соо наран сэсэг, лён-кудряша, клещевин ба бусад оройн культуранудай һайн ургаса эдеэшэжэ, эдэ культурануудые тушааха түсэб үлүүлэн дүүргэхэ арга боломжо үгэхэ байна.

Областиин колхозууд, МТС-үүд болон совхозууд эдеэшэнтэжэ байһан кукурузын буурсагуудые силос болгон дараха хүдэлмэри ябуулжа байна. Мүнөө хадаа 40 мянга гаран тонно кукурузын буурсагууд силос болгон дарагдаа. Мүнөө жэлдэ ниитынгээ малажалда жэл хахад — хоёр жэлэй туршада хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхэ уялга абаһан түрүү ажахынуудай жэшээгээр область дотор солоомо һурилхэ, бүдүүн болон шэмэтэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэри амжалтатайгаар ябуулагдана.

Область дотор ниитын малажалые бүхы түрэлэй малаар хүгжөөхэ түсэб дүүргэхын ба тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхын тула шухала хэмжээ-ябуулгануудые абажа байна. Энэ жэлдэ 15 мянган тонно һүн һаагдажа ба үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхидэ орходоо 16,6 мянган тонно үлүү ехэ һүн гүрэндэ тушаагдаа.

Запорожско областиин колхозууд болон совхозууд намарай ба хабарай культуранудай үрэһөөр өөһэдыгөө гүйсэд хангажа, ерэхэ жэлдэ хүдөө ажахын бүхы культурануудай үндэр ургаса абахын тула бата бэхи үндэһэ һуури табихын тулада намарай тарилга һайнаар бэлэдхэгдэһэн хүрьһэндэ, агротехническэ эрхим болзорнуудта үнгэргэхын тула намарай культуранудай тарилгын талмайе хахалалга дүүргэжэ байна.

Молдавска ССР. Кишинёвтохи Ленинэй нэрэмжэтэ проспект.

ТАСС-эй фотохронико.

ХУРЯАЛГЫН ТҮРҮҮШЫН ҮДЭРҺӨӨ ЭХИЛЖЭ ГҮРЭНДЭ ТАРЯА ТУШААХА

Нүхэд механизаторнууд, колхознигууд! Таряагаа богонихон болзор соо хуряахын түлөө тэмсэе, комбайнуудаа бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглая!

Зэдын колхозууд ургаса хуряалгада жэгдэрэн оробо

ПЕТРОПАВЛОВКА. (Телефоноор абтаба). **Мүнөө жэлдэ колхозуудай полинууд дээрэ һайн таряан эдеэшэжэ байна. Эндэхи колхознигууд урда жэлнүүдэйхидэ орходоо орооһото культуранудай ургаса хэдэн дахин ехээр абаха гэжэ байна. Аймагай колхознигууд болон механизаторнууд түбхын түрүүн намарай хара таряа, кукуруза хуряана.**

Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой таряанажалай хоёрдохи бригадын гэшүүд Үшөөтэйн МТС-эй механизаторнуудтай хамта хүдэлжэ, 50 гектар хара таряа хуряаба. Тэрэнэй га бүриһөө 7—8 центнер таряан хуряагдана. Мүнөө тэдэнэр хабар эртэ таригдаһан шэниисын үрэһэнэй участок дээрэ хуряалга хэжэ эхилбэ. Энэ 100 гектар үрэһэнэй участогай га бүриһөө дунда зэргээр 15 центнер таряан абтахаар хараалагдана.

Цагаан-Усанай МТС-эй «С-6» комбайнай комбайнер нүхэр Сумский, «Коммунар» комбайнай комбайнер Гаськов гэгшэд Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо хара таряа хуряана. Аймагай бусад колхозуудай полинууд дээгүүр таряа хуряалга үдэр бүри үргэдэжэ байна.

Зэдын аймагай колхозуудта энэ жэлдэ кукурузын ургаса аргагүй һайн. Зарим газарта кукурузын эшэ 3 метр утатай болобо. Тэдэнэй нэгэ эшэнь 4—5 килограмм болоно. Эндэхи колхозууд кукурузын үрэһые болон буурсагуудыень амяарлан хуряахын тулада участогуудые таһалаа. Бэшэ участогуудай кукурузын ногоогоор силос даража байна. Мүнөө аймагай колхозууд энэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулна. Жэшээнь, Маленковой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд Цагаан-Усанай МТС-эй механизаторнуудтай хамта хүдэлжэ, набтар башни соо 110 тонно силос хээрын ногоогоор дараба. Мүн 120 тонно силос кукурузын ногоогоор дараа. Энэ культура га бүриһөө 200—250 центнер ургаса үгэнэ. Мүнөө жэлдэ тус колхоз 7 гектарһаа кукурузын үрэһэ хуряаха, 18 гектарһаа эдеэшэнтэһэн буурсагуудые хуряаха юм.

Н. Цыбенов, манай корреспондент.

Түрүүшын таряа—гүрэндөө

КЯХТА. **(Телефоноор абтаба).** Кяхтын МТС-эй харьяата «Красное знамя» колхоздо 5-дахи үдэрөө таряан хадагдажа байна. Эндэ МТС-эй 3 комбайн — самоходно «С-4», «Коммунар», «Сталинец-6» маркын комбайнууд хүдэлнэ. Түрүү комбайнер Федор Рыжков «С-4» комбайнаар түрүүшын 3 үдэр соо 55 гектарай шэниисэ хуряажа, га бүриһөө 9 центнер таряа сохёо. Августын 17-ной үдэр «Сталинец-6» комбайнаар Ефифан Баннов түрүүшынгээ үдэр хадахадаа 12 гектарай таряа хуряагаа.

Түрүүшынгээ таряае колхоз гүрэндөө тушаажа захалба. Августын 16-най үдэр «ЗИС-5» маркын автомашинаар «Заготзерногой» Харланай пунктда 25 центнер һайн шанартай таряан тушаагдажа, тэрэ машинын шофёр нүхэр Симонов № 1 квитанци абаһан байна. Августын 17-ной үдэр 48,2 центнер шэнэ таряан тушаагдаа. Августын 18-най үдэр шофёр Симонов мүн нэгэ машина таряа абаашажа тушааба. 19-нэйшье үдэр таряан тушаагдаа. Мүнөө колхоз хамта 100 гаран центнер һайнаар сэбэрлэгдэһэн, 16—17 процент шиигтэй сортовой таряа тушаагаад байна.

Гүрэндэ уялгата ёһоор август соо таряа тушааха графигаа энэ колхоз 2,5 дахин дүүргэнхэй.

А. Нагаслаев.

Хоёр комбайн хоёр үдэр һаатаба

Баргажанай аймагай колхозуудай полинуудта мүнөө жэл һайн ургаса ургаа. Тэрэ ургасые богони болзор соо, гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа абаха гээшэ Куйтунска МТС-эй механизаторнуудай болон тэндэхи колхознигуудай харюусалгатай зорилго мүн. Гэбэшье, Куйтунска МТС таряа хуряалгые муу бэлэдхэлтэйгээр эхилбэ. Заһабарилагдаһан нэрэтэй комбайнуудынь колхозуудта ошоод, түрүүшын үдэрнүүдһээ һаатажа эхилбэ. Мүн жатканууд, веялкэ болон триернүүд, зернопультнууд колхозуудта хангалтагүйгөөр заһабарилагдаһан байна.

Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо Куйтунска МТС-эй хоёр комбайн августын 14-дэ таряа хуряалга эхилээ. Эдэ комбайнууд хадажа эхилһээр час тухай болоод байхадаа зогсохо баатай болоо һэн. Юуб гэхэдэ, комбайнһаа гараһан таряа зөөхэ транспорт бэлэдхэгдээгүй байһоо. «С-6» комбайнын комбайнёр нүхэр Красновой таряанажалай бригадын бригадир нүхэр Кокориндо «бункер соохи таряае зөөхэ транспорт үгыт» гэжэ хандахадань, нүхэр Кокорин, «колхозой правлени ошожо түрүүлэгшэтэй хөөрэлдэгты, минии мэдэхэ юумэн байхагүй» гэжэ харюусаһан байна. Иимэ шалтагаанаар тэрэ хоёр комбайн бункер дүүрэн орооһотой хоёр үдэрэй туршада нэгэшье гектар нэмэжэ хадаагүй байба.

Энэ колхозой таряанай полинуудай ургаса хүсэд эдеэшэжэ, жаткаар хадахаар болоо. Теэд колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Даненберг, парторганизациин секретарь нүхэр Кибирев гэгшэд хэмжээ абаадүй байһаар. Мүн тус колхоз комбайнһаа ороһон таряае түргэнөөр хатаажа, һайса сэбэрлээд, гүрэндэ тушаахын түлөө оролдолго гарганагүй.

Колхозой правлени болон партийна организаци комбайнуудта хүдэлхэ хүнүүдые бушуу томилжо, комбайнуудаа үндэр бүтээсэтэйгээр ашаглахадань механизаторнуудта али болохо туһаламжа саг үргэлжэ үзүүлжэ байха ёһотой.

Е. Васильев.

Кукурузаая хуряажа дүүргэхэмнай

МУХАРШЭБЭР. **(Телефоноор абтаба).** Манай колхозой гэшүүд һаяхан кукурузынгаа поли дээрэ эмхитэйгээр гаража, шэмэтэ энэ культураар силос даража захалаа. Мүнөө 45 гектар кукуруза хуряагдажа, 100 гаран тонно силос кукурузын эшэ набшаар дарагдаад байна. Үшөө 50-яад гектар үлөө. Энэ талмайе мүнөөдэр үглөөдэр хоёрто дүүргэхэ зорилготойбди.

Силос шанар һайнтайгаар, ханалагдаһан траншейнүүд соо дарагдана. Кукурузын эшэ набшануудаар силос дараха хүдэлмэрилэ 30-аад хүн, ашаанай хоёр автомашина, 10 тэргэ морн, нэгэ силосорезкэ ябуулагдана.

Хоёрдохи үдэрөө таряагаа хуряажа захалбабди.

Д. Жамбалов, Мухаршэбэрэй аймагай Булганинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшын орлогшо.

Т. С. Мальцевай аргаар газарай хүрьһэ элдүүрилһэнэй аша үрэ

…ИНСКОЕ. (Ставропольско …) августын 18. (ТАСС). …ско МТС энэ жэлдэ газарай …лдүүрилхэдээ Т. С. Мальце…хаһан аргые үргэнөөр хэ… байна. Энэ туршалгань … үрэ харуулаа. Шалбаагүй … хахалһан парта таригдаһан …ар намарай шэниисын га …юрын аргаар таригдаашада … хэдэн центнерээр үлүү ехэ …ряагдаа. Мүнөө механиза… МТС-эй харьяата колхо… бүхы парые имагтал Маль…гаар бэлэдхэнэ.

…рна бригаданудай брига… М. Плотников, И. Михайли…шэд намарай пар хахалал…льцевай системые туршажа … Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо тэдэнэр намарай парай туршалгын хоёр участогые шаблаагүй плугуудаар хахалаа һэн. Үнгэрэгшэ хабар тэндэхи 44 гектарта наран сэсэг, 24 гектарта кукуруза таригдаһан байгаа. Эдэ тарилганууд ондоо тарилгануудһаа үлүү һайнаар хүгжэнэ. Кукурузань тон бүдүүн эшэтэй, томо, хүндэ буурсагуудтай болонхой, гектар бүриһөө 80-һаа доошо бэшэ центнер орооһон абтахань. Мүнөө бүхы тракторна бригаданууд колхозуудтай зүбшөөд, үргэн ехэ газарта намарай парые шаблаагүй плугаар туршалга болгон хахалжа байна. Мянга хүрэтэр гектар ниитэ талмайтай эдэ участогуудта гол түлэб кукуруза таригдахаар хараалагдана.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй шиидхэбэринүүдые хэрэг дээрэнь бэелүүлэе!

МТС-үүд болон колхозуудай хүдэлмэриие улам һайжаруулха

(Зэдын аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаанһаа)

Һаяхан Зэдын аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан болобо. Тэрэ суглаан дээрэ КПСС-эй айкомой нэгэдэхи секретарь А. В. Желтый «КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй дүнгүүд ба аймагай партийна организациин зорилгонууд» тухай элидхэл хэбэ.

Элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд аймагай промышленна предприятинуудай, тэрэшэлэн колхозууд болон совхозой хүдэлмэри тухай хэлсэжэ, тэндэ бии байһан дутагдалнуудые элирүүлбэ. Илангаяа тэжээл бэлэдхэлэй, ургаса хуряалгын хүдэлмэридэ, мүн тэрэшэлэн КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолой үндэһөөр табигдаһан хэмжээ-ябуулгануудай дүүргэлтэдэ байһан дутагдалнуудта онсо анхарал хандуулагдаба.

Зэдын аймагта промышленна томо предприяти үгышьеһаа, аймпотребсоюз, маслопром болон аймпромкомбинат нилээд ехэ продукци гаргадаг юм. Теэд, тэдэнэй ажалда схэхэн дутагдалнууд бии. Ушар юуб гэхэдэ, эдэ предприятинуудай хүдэлмэридэ партиин айкомой болон аймгүйсэдкомой зүгһөө бодото анхарал хандуулагданагүй.

Аймагай промкомбинат ехэ гээгдэнги предприяти юм. Тэрэнэй директор нүхэр Дамбаев ажалдаа ехэл халирхайгаар хандана, һараһаа һара бүхэндэ түсэбөө арайхан гэжэ 40—50 процент дүүргэнэ. Хирпиисын заводой барилга таһалдуулагдажа, 200 мянга гаран хэһэг хирпиисэ гаргахын орондо 4 мянга үлүүтэй хэһэг хирпиисэ үйлэдбэрилөө. Мүн хубсаһа оёлгын цехүүдэй гаргадаг продукци нёдондонойхиһоо һураггүй бага болоо. Тус промкомбинат аймагайнгаа арад зоной эрилтэнүүдые дүүрэнээр хангажа шадаха бүхы арга боломжотой байбашье, имагтал ажалай эмхидхэлэй муу дээрэһээ үйлэдбэриингөө түсэбые дүүргэнэгүй.

Партиин ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолоор зоригжоһон Зэдын аймагай колхознигууд, механизаторнууд хабарай тарилгые агротехническэ эрхим болзорто, шанар һайнтайгаар үнгэргэһэн байна. Тарилгын талмай нилээд үргэдхэгдэжэ, үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ 14 мянган гектараар, 1953 онойхиһоо 23500 гектараар ехэ болгогдоһон байха юм. Аймагай совхоз болон колхозууд энэ жэлдэ 4.500 гектарта кукуруза таришжа, тэрэнэй ургасын хойноһоо харууһалга һайнаар эмхидхэһэн байна. Тарянай ургаса 1954 онойхиһоо 4 дахин ехэ абтахаар хараалагдана. Аймаг дотор хамта дээрэ 65 мянган тонноһоо бага бэшэ кукурузын ургаса хуряагдаха юм.

Гэхэтэй хамта совхоз болон МТС-үүдэй директорнүүд, зарим колхозуудай түрүүлэгшэнэр эдеэшэнтэһэн тараае түрүүшээр хадаад, һүүлээрнь хуряаха түрүү арга хэрэглэхые оролдоногүй. Тэрэшэлэн хушалтатай ток, цементированнэ талмай, мүн сушилка оройдоо бэлэдхэгдэнэгүй.

— Манай фермэ энэ жэлдэ 200 шахуу гектарта кукуруза таряа, зарим участогуудай ургасын үндэрынь 3 метр хүрөө. Теэд, иимэ баян ургаса хуряаха тушаа ямаршье бэлэдхэл хэгдэнэгүй. Хүдэлмэриин хүсэн, транспорт дутамаг. Энээн тухай совхозой дирекциин зүгһөө анхарал багаар хандуулагдана, — гэжэ Боргойн совхозой 1-дэхи фермые эрхилэгшэ нүхэр Маслов хэлэһэн байна.

— Силоснэ барилга аймаг дотор хангалтагүй ябана, оройдоо 23 мянган тонныи барилга бэлэн болонхой. Силос даралга һаяханай эхилбэшье, тэрэниие хуряалгада МТС-үүд бэлэн бэшэ байшоо. Кукуруза хуряаха техникэ хүдэлмэридөө хүсэд гараадүй, —гэжэ КПСС-эй айкомой секретарь нүхэр Борисов тэмдэглэбэ.

Малай тоо толгойе олошоруулха, тэрэнэй ашаг шэмые дээшэлүүлхэ талаар хараалагдаһан хэмжээ-ябуулгануудые аймагай колхозууд хангалтагүйгөөр дүүргэнэ. Хони үсхэбэрилгэ 92,5 процент, эбэртэ бодо мал—75,3, гахай 87,3 процент дүүргэгдэнхэй. Аймагай олонхи колхозууд нооһо абаха түсэбөө дүүргээгүй байха юм. Тиигэжэ тус аймагай колхозууд 210 центнер нооһо гүрэндөө дутуу тушаагаа. Тэрэшэлэн Боргойн совхоз нооһо тушаалгаяа дүүргээгүй.

Һү һаалга нёдондоной энэ үеынхитэй жэшэбэл 36 процентээр ехэ болоо. Гэбэшье, үнеэн бүриһөө 780 литр һүн һаагдаха түсэбтэй байбашье, оройдоо 430 литр һаагдаа. Тиигэжэ жэлэйнгээ түсэбые арайхан гэжэ хахадһаань үлүүлбэ.

Гахай шахалга хангалтагүй гэжэ суглаан дээрэ тэмдэглэгдэбэ. Түсэбэй ёһоор 460 гахай шахаха ёһотой байгаад, оройдоо 178 гахай шахагдаба. Тиихэдэ Сталинай (Боргой) Кагановичын, Маленковой нэрэмжэтэ колхозууд нэгэшье толгой гахай гүрэндэ тушаагаагүй байһаар.

— Цагаан-Усанай МТС-эй механизаторнуудай дунда социалистическэ мүрысөөн һулаар эмхидхэгдэнэ, мүрысөөнэй дүн саг сагтаа гаргагданагүй. МТС-эй парторганизациин секретарь нүхэр Задоев 3—4 һарын туршада партийна суглаа нэгэшье үнгэргөөгүй,—гэжэ тус МТС-эй главна зоотехник нүхэр Харжеев хэлээ.

Советско-югославска хэлсээнүүдэй дүн тухай абтаһан Пленумэй тогтоолые суглаанда хабаадагшад ехээр зүбшөөжэ, олон хүнүүд үгэ хэлэһэн байна.

Кадрнуудые бэлэдхэхэ тухай шанга шүүмжэлэл суглаан дээрэ дэлгэрүүлэгдээ. Мэргэжэлтэдэй дунда нютагай, бурят кадрнууд хомор байна гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглэбэ.

Аймагай эдэбхитэдэй суглаанда хабаадагшад энэ шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ үшөөл эдэбхи багатайгаар хабаадалсажа, оройдоо 10-аад хүн үгэ хэлээ. Тиихэдэ шүүмжэлэл болон өөрыгөө шүүмжэлэл һулаар дэлгэрүүлэгдэһэн байна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Дутагдалнуудаа дары усадхаха

ТАМЧА. Һаяхан Сэлэнгын аймагай Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин суглаан болоо. Энэ суглаан дээрэ «КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленумэй тогтоолнууд ба коммунистнуудай зорилгонууд тухай»—колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Башиновай элидхэлые зүбшэн хэлсэбэ.

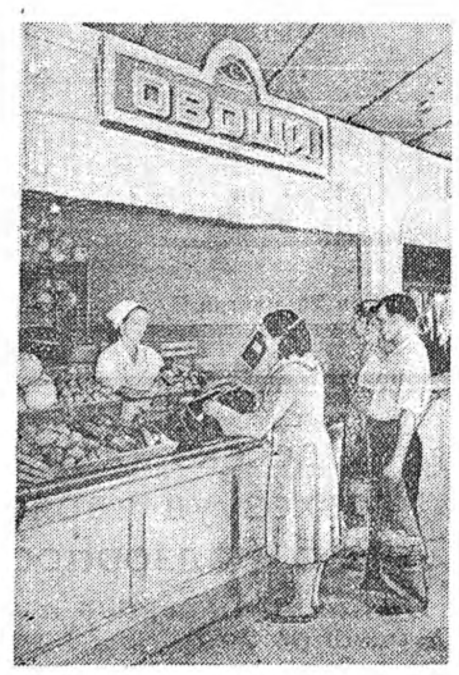
— КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бодото хэрэг дээрэнь болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэжэ, манай артелиин гэшүүд бага бэшэ амжалтануудые туйлажа байна, —гэжэ нүхэр Башинов мэдүүлбэ.

Гэхэтэй хамта, элидхэлшэ ба үгэ хэлэһэн коммунистнууд правлениин болон партийна организациин ажалай дутуу дундануудые тодорхойлон элирүүлбэ. Нэн түрүүн колхоздо үбһэ хуряалгын хүдэлмэри тон һулаар ябуулагдажа байна. Эндэ Селендумын МТС-эй үбһэ хуряалгын механизмууд үбһэ сабшадаг, тармадаг ба сомодог машинанууд саг үргэлжэ эбдэржэ, бүтээсэ багатайгаар ашаглагдана. Мүн хэһэн ажалайнь шанар тон муу, дээгүүр, далантайгаар сабшадаг ушарнууд үсөөн бэшэ үзэгдэнэ. Иимэһээ гектар газар бүриһөө оройдоол 1,5 — 2 центнер үбһэн хуряагдаа. Энэ колхоз мүнөө жэл тон хожомдожо, эмхигүйгөөр силос даралгые һаяхан эхилээ.

Артелиин хүтэлбэрилэгшэд энэ жэлэй таряа хуряалгые үнгэргэхэ асуудалда хайша хэрэгээр хандажа, тэрээндэ бэлэдхэлэй хүдэлмэриие аргагүй муугаар ябуулаа. Жэшээлхэдэ, мүнөө болотор таряа хатаадаг ба хадагалдаг тогууд, сушилканууд, амбаарнууд, таряа сэбэрлэдэг машинанууд заһабарилагдажа дүүрээдүй.

Иимэ ехэшэг дутуу дундануудаа дары усадхажа, партиин XX съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлэн, ажахын шухала кампанинуудые амжалтатайгаар дүүргэхэ гэжэ партийна эхин организациин суглаан дээрэ коммунистнууд шиидхэбэ.

Д. Бадмажапов.

Краснодарска хизаарай эд хэрэглэгшэдэй союз комиссионно ёһоор колхознигуудһаа абтаһан хүдөө ажахын продуктнуудые хизаарай городуудта худалдадаг болоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Лабинска комиссионно магазин дотор.

Овощь худалдадаг таһагай наймаалагша Л. Ф. Давиденко ажаллажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Редакцида ерэһэн бэшэгүүд

Муугаар хүдэлмэрилдэг киоск

Дээдэ Берёзовко Улан-Удэ городһоо 7 километрын газарта оршодог юм. Энэ газарта кумысолечебницэ, санатори бии, мүн паровозо-вагонно заводой, городой предприятинуудай, эмхи зургаануудай олон хүдэлмэрилэгшэд ажаһууна. Эндэхи ажалшадые эд бараагаар, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр хангалга ехэ муугаар эмхидхэгдэнхэй.

Тус тосхондо Бурмонторгын № 43 киоск хүдэлмэрилнэ. Энэ киоскдо ассортиментын ёһоор байха эд бараан, эдеэ хоол ходо дутана. Загаһанай зүйлнүүд, элдэб консервэ гэхэ мэтэ эндэ хомор байдаг.

Бурмонторгын хүтэлбэрилэгшэд энэ киоскын хүдэлмэриие һайжаруулха, эндэхи ажалшадые хэрэгтэй эд бараагаар ба эдеэ хоолой зүйлнүүдээр таһалгаряагүйгөөр хангаха хэрэгтэ анхаралаа табиха ёһотой.

У. Буянтуев.

Парикмахерска нээхэ хэрэгтэй

Хэжэнгын аймагай Чесанын сомоной дэргэдэ ажаһууһан зоной культурна эрилтэ хүсэд хангагданагүй. Тэндэ яһала олон хүн зонтой культурын эмхи зургаанууд: хүдөөгэй клуб, агитпункт, мүн долоон жэлэй һургуули, почто, сельпо, амбулатори, тоһоной завод, ветеринарна пункт гэхэ мэтэ, мүн «Коммунизм» колхоз оршодог юм.

Теэд эндэ парикмахерска хүдэлмэрилнэгүй. Ажалшад үһэеэ заһуулха болоходоо, энэ тэрэ хүниие бэдэрхэ баатай болоно. Үгышье һаа, зарим хүнүүд гансал аймагай центр хэрэгээр ошоходоо тэндэ парикмахерскда ородог байна.

А. Чесанский.

Хүүгэдэй ясли, садуудые олоор эмхидхэхэ хэрэгтэй

Бага наһатай хүүгэдтэй аад, хүдөө ажахыда хабар, намарай ба зунай сагта хүдэлжэ шадахаар эхэнэрнүүд колхоз, совхоз болон МТС-үүдтэ ехэ олон. Зарим колхозууд болон совхозуудта үхибүүдэй сезонно яслинуудай, хүүгэдэй садуудай эмхидхэгдээгүй дээрэһээ тэдэнэй нилээд олонхинь ниитын ажалда хабаадангүй, гэртээ һууха баатай болоно.

Һүүлэй хэдэн жэлнүүдтэ үхибүүдэй садууд ба яслинууд манай республикын хүдөө тосхонуудта яһала бии боложо байна. Энээнһээ гадна, олон аймагуудаар сезонно (зунай ба намарай сагай) хүүгэдэй талмайнууд, яслинууд ба садууд хүдэлдэг болоо. Гэбэшье, һургуулиин наһа гүйсөөгүй үхибүүдые байлгаха яслинуудые эмхидхэлгэ манай республикын хүдөө тосхонуудта мүнөө үедэ хангалтатай гэжэ тоолохоор бэшэ байна. Олохон колхозууд хүүгэдэй сезонно яслинуудые эмхидхэхэ түсэбөө дүүргэхэ гэжэ оролдоногүй. Һая болотор Зэдын, Яруунын, Ахын, Сэлэнгын ба бусад аймагуудай олон колхозуудта энэ шухала хэрэг урагша абтадаггүй дээрэһээ хүүгэдэй нэгэшье сезонно ясли эмхидхэгдээгүй байшоо. Энэ шалтагаанһаа боложо, бага үхибүүтэй олон эхэнэрнүүд ниитын ажалда хабаадanагүй. Тиимэһээ тэдэнэр ядахын сагта ажалта үдэрэй минимумшье олоногүй. Эдэ эхэнэрнүүдые колхозно үйлэдбэрилгэдэ ябуулха асуудалда һаналаа тон багаар табидаг газарнууд бии.

Заиграйн, Ториин, Бичурын, Кабанскын ба бусад аймагуудта хүдэлжэ байһан үхибүүдэй сезонно эмхи зургаануудай хүдэлмэридэ ехэ дутагдал үзэгдэнэ. Тэдээндэ анхарал һулаар табигдана, ёһото туһаламжа үзүүлэгдэнэгүй.

Ториин аймагай колхозуудай сезонно яслинуудта ба Заиграйн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой яслида ариг сэбэр муугаар сахигдана. Эдэ яслинуудта хүүгэдэй амаржа унтаха бишыхан оронуудай дутамаг дээрэһээ үхибүүд палааха дээрэ унтаха баатай болоно. Эндэ эдеэ хоолой амһартанууд мүн лэ дутамаг ба үхибүүдтэ нааданхайнууд хүртэдэггүй байна. Зарим сезонно яслинуудта үхибүүд эдеэ хоолоор мууса хангагдана. Илангаяа Тарбагатайн, Ториин аймагуудта иимэ байдал үзэгдэнэ. Кабанскын, Заиграйн ба бусад аймпотребсоюзууд хүүгэдэй яслинуудые крупа, сахар ба кондитерска хэрэгсэлнүүдээр хүсэд хангажа шаданагүй. Заримдаа хүүгэдэй эдеэ хоолые амта муутайгаар бэлдэдэг ушарнуудшье бии.

Зарим колхозууд хүүгэдэй яслинуудта материальна база [...] да анхаралаа табинагүй. [...] һайн услови бии болгодог[...] Жэшээлхэдэ, Бичурын ай[...] ровэй нэрэмжэтэ колхозой [...] яслида байра болгожо мор[...] рын хажууда байһан муухаг[...] һэн юм. Энэ гэр соо болбо[...] эдеэ хоол бэлдэжэ, үхибүүд[...] лүүлхэдэ тон таагүй байхаһ[...] аюултай байна.

Эдэ бүхы дутагдалнууд[...] олон аймсоведүүдэй гүйсэд[...] митедүүд, Гэгээрэлэй, Элүүр[...] гаалгын, Хүдөө ажахын ми[...] вонуудэй хүүгэдэй сезонно[...] нуудта ба талмайнуудта а[...] багаар табидаг байһаниие [...] харуулна. Ясли болон сез[...] дуудые эмхидхэхэ хэрэгые [...] бан министерство бэе бэед[...] саад, аймагуудтахи хүүгэдэй [...] зургаануудые анхарангүй [...] Хүдөө ажахын министерство[...] рэгтэ сэхэ хабаатай байха [...] анхаралаа табинагүй. Элүүр[...] гаалгын министерство энэ [...] бэеһээ саашань түлхэед ба[...]

Үнэндөө хүүгэдэй садууд[...] рэлэй министерство хүтэл[...] хүүгэдэй яслинуудые — [...] хамгаалгын министерство, [...] талмайнуудые Хүдөө ажах[...] нистерство хүтэлбэрилхэ ёһ[...]

Үбһэ бэлэдхэлэй, таряа [...] куруза хуряалгын шухал[...] дэлмэриин ябажа байһан [...] дэ колхозуудай хүдэлмэрии[...] нэмээхын тулада үхибүүдэй [...] эмхи зургаануудые үргэд[...] шухала байна. Колхозуудай [...] нинүүд хүүгэдэй яслинууд б[...] майнуудта гэрэлтэй, уужам[...] байрануудые гаргажа үгэхэ [...] Тэдэнэй байха байранууд х[...] ба малай байрануудһаа холо[...] ёһотой. Хүүгэдэй яслинууд [...] хайнуудаар, медикаментнүүд[...] бэшэ бусад хэрэгсэлнүүдээ[...] хангагдаһан байха зэргэтэй.

Үхибүүдые харууһалхын [...] хүмүүжүүлэгшэдээр һайнаар [...] гарһан колхозницануудые [...] хэрэгтэй. Үхибүүдэй сезонно[...] зургаануудые эдеэ хоолой [...] дээр хүсэд хангаха шухала[...] кондитерска зүйл, крупа гэх[...] аймпотребсоюзууд тэдэниие [...] дөөр хангаха уялгатай.

Аймагуудай санэпидемста[...] сагһаа сагта тэдэнэй ариг сэ[...] далые шалгажа байха ёһото[...] эпидемстанциин зүбшөөлгүй[...] эмхи зургаануудые огто нээх[...] хогүй. Аймгүйсэдкомуудай [...] хамгаалха таһагууд, хүүгэд[...] зургаан бүхэндэ медицинскэ [...] мэрилэгшые томилхо ба тэд[...] дэлмэрилэгшэд недели соо [...] үсөөн бэшэ дахин яслида [...] шалгажа байха уялгатай.

Д. Ду[...]

Партийна даалгабари—коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ хүсэн

(Партийна организацинуудай дүй дүршэлһөө)

Социалистическэ экономикые саашадань хүгжөөн дэбжээхэ ба ажалшадай материальна ажана байдалые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ зорюулагдаһан парти, правительствын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын хойноһоо бүхы советскэ арад угаа ехэ урма зоригтойгоор оролдожо байна. Энэ ехэ тэмсэлэй түрүү зэргэдэ коммунистнууд жагсанхай.

Ажалдаашье, ажаһуудалдаашье, олониитын хэрэгтэ хабаадахадаашье партиин гэшүүд, кандидадууд үльгэр жэшээ харуулан, ажахын болон политическэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэ түрүү зэргэдэ ябадаг гээшэ. Улан-Удэ городһоо республикын колхозууд болон совхозуудта хүдэлхэеэ һайн дураараа 300 шахуу коммунистнууд гараһан байна. Энэ халаа хүдөө ажахые хүгжөөхэ тушаа парти, правительствын табиһан зорилгонуудые бэелүүлхэ гээшэ манай өөһэдымнай, нэрэ хүндын хэрэг гэжэ коммунистнуудай мэдэрһыень дахяад гэршэлнэ.

Мэнэ һая үнгэрһэн тоосоото һунгуулиин партийна суглаанууд дээрэ Улан-Удэ городой коммунистнууд парти, правительствын шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтын талаар хэһэн хүдэлмэриингөө түрүүшын бүридхэлые зүбшэн хэлсэһэн байна. Тиихэ зуураа, энэ шухала хэрэгтэ туйлаһан дүй дүршэлөө согсолон, ажахын болон культурна байгуулалтада бии байһан дутагдалнуудаа элирүүлэн, тэдэниие усадхахын түлөө юу хэхэ байһанаа тодорхойлбо. Илангаяа, тус суглаануудээрэ партиин гэшүүд болон кандидадуудые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ, тэдэниие үдэр бүриин партийна хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадуулха асуудалнуудта гол анхарал табигдаа. Энэншье буруу бэшэ. Юуб гэхэдэ, парти хадаа коммунистнуудай үүсхэлые, эдэбхи хэшээлыень шадаал һаа үргэнөөр дэмжэхэ гэжэ оролдодог байна.

Олониитын дунда политическэ болон эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулжа, предприятиингаа, колхозойнгоо, эмхи зургаанайнгаа ажабайдалда нүлөө ехээр үгэхын орондо бэеэ нюугаад, олоной хэрэгтэ эдэбхигүйгөөр хандадаг коммунистнууд зарим нэгэ парторганизацида үшөөл бии. Иимэ баримтануудтай мүнөө яажашье эбсэжэ болохогүй байна.

КПСС-эй уставай ёһоор партиин программа ба Уставые зүбшөөдэг, тэдэниие бэелүүлгэдэ эдэбхитэйгээр оролсодог, партиин бүхы шиидхэбэринүүдые дүүргэдэг хүн Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин гэшүүн байжа шадаха байна. Тиимэһээ коммунист бүхэнэй энэ нангин уялгаяа хэр зэргээр дүүргэһэнһээ боложо, партийна организациин бүхы ажал-ябуулгын хэмжээн тодорхойлогдохо байһаниинь мэдээжэ. Хэрбээ политическэ, олониитын болон үйлэдбэриин хэрэгтэ парторганизациин бүхы коммунистнуудай эдэбхитэйгээр хандаад лэ байгаа һаа, тэрэ партийна организаци ямаршье зорилгонуудые шиидхэжэ шадаха.

Коммунистнуудайнгаа саашанхи ургалтын түлөө саг үргэлжэ анхаралаа табижа байдаг парторганизацинуудай дундаһаа ПВЗ-гэй шэрэмшудхалгын цехын партийна эхин организациие абажа харуулхада болохо байна. Тус парторганизациин секретарь нүхэр Гринчук коммунистнуудтаа партийна даалгабари зүбөөр хубаарилан үгэхэһөө гадна, коммунистнуудай даалгабаряа дүүргэхэдэнь туһалдаг юм. Тиимэһээ эндэ бүхы коммунистнуудынь партийна суглаа бэлдэхэ, тэрэнэй шиидхэбэриие дүүргэхэ, абаһан уялгануудаа бэелүүлхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаададаг болонхой. Цех дотор социалистическэ мүрысөөндэ оролсоогүй нэгэшье хүн байхагүй. Бүхы шэнэ юумые тодожо абаха, түрүүшүүлэй гаргаһан эдэбхиие дэмжэхэ гээшэ партийна организациин заншал болонхой. Иимэ дайшалхы хүсэтэй коллектив дотор партиин гэшүүн, кандидат бүхэн коммунистическэ хүмүүжүүлгын ёһотой һургуули дүүргэжэ, парти ба правительствын шиидхэбэринүүдые бэелүүлгэдэ олониитые ударидаха арга шадабаритай болоно. Партийна организациин эдэбхитэй һайнаар хүдэлһэнэй ашаар тус цехын коллектив табанжэлэйнгээ түсэбые амжалтатайгаар, 6 һара урид дүүргэбэ.

Залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ мүн вагонно участогай партийна организаци ехэхэн анхаралаа хандуулна. Хэдэн жэлэй урда тээ Н. Г. Афанасьев гэгшэ вагонно участогта хүдэлхэеэ ороһон юм. Шэнэ ерэһэн хүдэлмэришэниие партийна организаци анхаралдаа абажа, тушаалта ажалаа шудалхадань туһа хүргэһэн байна. Түрүүндээ тэрэ гагнууршаар хүдэлжэ байһанаа, уданшьегүй вагон шалгагша болоо һэн. Нүхэр Афанасьев даалгагдаһан ажалдаа ханамжатайгаар хандадаг, урагшаа һанаатай, журамтай хүн байгаа. Тиимэ хадань партийна организаци тэрэниие КПСС-эй гэшүүндэ кандидат болгон абаа һэн.

Тэрэ сагһаа эхилжэ, нүхэр Афанасьевта партийна даалгабари үгтэдэг болоо. Залуу коммунистда коллективэй дунда газетэ болон журналнуудай захилга эмхидхэхэ гэһэн даалгабари үгтөө һэн. Партбюрогой даалгабарида нүхэр Афанасьевай ехэ ханамжатайгаар хандаһанһаа боложо, цехын бүхы хүдэлмэришэд газетэ, журналнуудые захиһан байха юм. Кандидатска үе соогоо нүхэр Афанасьев политическэ мэдэрэлээ, ажалайнгаа шадабариие дээшэлүүлхын хойноһоо ехэхэн оролдолго гаргаа. Жэл үнгэрһэн хойно партийна организациин суглаан дээрэ нүхэр Афанасьев партиин гэшүүндэ нэгэн дуугаар абтаа һэн. Мүнөө коммунист Афанасьев ажал дээрээ һайнаар хүдэлхэһөө гадна, цехынгээ үдэр бүриин газетын редактораар хүдэлмэрилжэ байна.

Партиин гэшүүд болон кандидадуудые бодото ажал дээрэнь хүмүүжүүлхэ талаараа БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ сэмбын фабрикын парторганизациин дүй дүршэл һонирхолтой байна. Эндэ коммунистнуудта үйлэдбэриин гээгдэнги участогуудые шалгаха, түрүү дүй дүршэлые ба уралан нарижуулгын дурадхалнуудые хүдэлмэришэдтэ ойлгуулжа, ажал дээрэ нэбтэрүүлхэ хэрэгые ударидаха гэхэ мэтын даалгабари үгэдэг байха юм. Олохон коммунистнууд агитатораар, пропагандистнуудаар, партбюрогой гэшүүнээр хүдэлнэ, мүн хэдэн коммунистнууд харуулан ойлгуулха агитациие эмхидхэхэ болон предприятияа үбэлдэ бэлдэхэ гэхэ мэтын тусхай даалгабаритай. Тэрэнһээ гадна, зарим коммунистнуудта саг зуурын тодорхой даалгабари үгтэдэг. Жэшээнь, суглаанай тогтоомжын зарим пунктнуудай дүүргэлтые шалгаха гү, али социалистическэ мүрысөөнэй дүн гаргаха даалгабари үгтэдэг.

Эдэ парторганизацинуудай бюро коммунистнуудайнгаа хэрээр даалгабари дүүргэжэ байһыень хододоо шалгадаг байна. Хэрбээ зарим нэгэн коммунистнын даалгабаридаа ядалдаад байгаа һаань, туһалдаг юм. Энэнь коммунист бүхэнэй эдэбхи хэшээлынь үргэдэг, өөрынгөө шадалые мэдэрхэдэнь туһалдаг байха юм.

Партийна даалгабариие тодорхойгоор ба шадамараар тааруулан үгэхэ гээшэ партиин гэшүүдые, кандидадуудые коммунистическээр хүмүүжүүлгэдэ угаа шухала үүргэтэй. Энээниие олохон парторганизацинуудай дүй дүршэл гэршэлнэ.

Тиигэбэшье, зарим нэгэн парторганизациин секретарьнууд, партбюро энэ хэрэгтэ үшөөл ёһо тэдыгээр хандадаг заншалтай. Олон ушарта партиин гэшүүд, кандидадууд ямаршье партийна даалгабаригүй ябадаг. Иимэ байдалтай эбсэшөөд байһан секретарьнууд бэеэ сайруулхын түлөө «коммунистнуудта үгэхэ партийна даалгабари олдоногүй» гэдэг байна. Тэдэндэ агитатор гү, али хаанын газетын редколлегиин гэшүүн хоёрһоо ондоо даалгабари олдодоггүй байна.

Коммунист гээшэ хүдэлжэ байһан газартаа ударидагша ба эмхидхэлшэ байхаһаа гадна, тэндээ бүхы шэнэ, туһатай юумые урагшань татадаг хүн байха зэргэтэй. Хэрбээ коммунист өөрөө бэрхэ ажалша байгаад, хажуудаа дүй дүршэл багатай[...] дээрэ гээгдэжэ ябаһан [...] ушарбал, тэрээндэ туһалха[...] зэргэдэ гаргахые оролдохо у[...] Энэ хадаа мүн лэ партийна [...] бари дүүргэһэн баримта бол[...] шэ. Үгы гэбэл, ямар нэгэн г[...] ябаһан участогай хүдэлмэри[...] гажа, тэндэ элирүүлэгдэһэн [...] далнуудые усадхахадань туһ[...] али предприяти болон эмхи [...] нуудые хүтэлбэрилхэ аппара[...] га болгохо, хүдэлмэриинь бэл[...] гохо талаар бодожо үзэхэ г[...] даалгабари үгэжэ болохо.

Партийна эхин организаци[...] коллектив бүхэнэй үйлэд[...] политическэ болон ниитын а[...] далай бүхы олоянзын асуу[...] дые ударидажа ябадаг гээшэ[...] мэһээ партийна даалгабарид[...] хизаар гэжэ байхагүй юм. [...] юуб гэхэдэ, партийна бюро, [...] ганизациин секретарьнууд [...] на даалгабаринуудые шада[...] оложо, коммунистнуудта үг[...] рэнэйнгээ дүүргэлтые ходод[...] гажа байха зэргэтэй. Хэрбээ [...] бари үгөөд, шалгангүй байг[...] зарим коммунистнууд п[...] даалгабарида хайша хэрэгэ[...] дадаг болохо байна.

КПСС-эй Устав болбол ком[...] бүхэн партийна шиидхэбэрие[...] гэхын хойноһоо хододоо эд[...] тэмсэлшэ байха ёһотой гэжэ [...] табина. Тиимэһээ коммунист[...] партийна шиидхэбэриие ми[...] шөөгөөд үнгэрхэ бэшэ, хари[...] ниие бэелүүлхын хойноһоо б[...] сэ шадалаа үгэхэ болоно. П[...] гэшүүд, кандидадуудта К[...] Уставай энэ эрилтые нэрэт[...] тэйгээр дүүргэхэдэнь парти[...] ганизациин зүгһөө туһаламжа[...] хэ зэргэтэй.

Г. ШИПУ[...]

КПСС-эй Обкомой п[...] органуудай таһагай ин[...]

...хүүгэдтэй эхэнүүд шагнагдаба

...ССР-эй Верховно Соведэй ...иум СССР-эй Верховно Сове... ...зидиумэй 1944 оной авгус... ...ай Указай үндэһөөр, олон ...эй эхэнүүдые «Эхын алдар» ...денуудаар, «Эхын медаль» ...дальнуудаар СССР-эй Вер... Соведэй Президиумэй үмэнэ... ...наба.

...аймагай Шарзын медицинскэ ...ы хүдэлмэрилэгшэ С. Н. Зи... Кяхта городой гэрэй эзэн эхэ... А. Мельникова гэгшэд юһэн ...түрэһэн ба хүмүүжүүлһэ... ...түлөө «Эхын алдар» гэжэ ...шатын орденоор шагнагда...

...ан ухибүү түрэһэн ба хүмүү... ...эйнгээ түлөө «Эхын алдар» ...ердохи шатын орденоор За... ...аймагай Орджоникидзын нэ... ...колхозой гэшүүн Н. С. Во..., Заиграйн аймагай Заиграе... ...ной гэрэй эзэн эхэнэр В. А. ...евская гэгшэд шагнагдаа.

...он ухибүү түрэһэн ба хүмүү... ...эйнгээ түлөө 8 эхэнүүд ...алдар» гэжэ гурбадахи ша... ...деноор шагнагдаһан байна. ...тоодо: Сэлэнгын аймагай ...эй нэрэмжэтэ колхозой гэ... Б. Гармаева, мүн тэрэ айма... ...ленковой нэрэмжэтэ колхозой Г. Н. Гармаева, Кабанскын ...ай Елань тосхоной гэрэй эзэн А. А. Ильина, Кяхтын айма... ...нэй нэрэмжэтэ колхозой гэ... С. Сахарова, Заиграйн ай... ...Дрымка тосхоной гэрэй эзэн М. С. Злобина болон бусад

...ехээр һаадаг болоо

...аймагай Калининай нэ... ...колхозой центртэхи һүнэй... ...фермын малшад һаамхай ...кукуруза, зелёнко эдюул... ...о. Энээнэй ашаар һү һаал... ...литрээр дээшэлээ. Һаалишан ...лоусовагай даажа байһан ...11 литр һүн ехээр һаагдаа. ...алишад Ф. Шульгина, Н. ...ская гэгшэдэй үнеэд сүүдхэ... ...литрээр һү үгэлгэеэ дээшэ... ...байна.

...эндэ нэгэ үнеэн бүридэ ...килограмм нэмэлтэ тэжээл ...һаалгын һүүлдэ үгтэнэ. ...дэшын һаалганһаа хойшо ...нэмэлтэ тэжээл үгтэдэг бо... Ногоон тэжээл зөөжэ байха ...машина малшадта үгтөө.

КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ

☆ ☆ ☆

Улан-Удын ПВЗ-гэй вагонно-мөөрэй цех 33 паар мөөр долоо һарынгаа түсэбһөө гадуур гаргаба. Мүнөө энэ коллектив КПСС-эй XX съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, ажалай үндэр бүтээсэ туйлана. Цех соогоо мастер Николай Кириллович Лимонецын хүтэлбэрилдэг халаанайхид социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: мастер Лимонец цехын эрхим токарь Василий Павлович Степанецтэ даалгабари үгэжэ байна.

А. Мантаевай фото.

Һарынгаа түсэбые 3 дахин үлүүлэн дүүргэбэ

Наушки станциин түмэрзамшад партиин XX съездын хүндэлэлдэ социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, бүри эдэбхитэйгээр ажаллажа байна.

Станциин коллектив вагонуудые ашаалгын июль һарынгаа түсэбые 342,5 процент, ашаа буулгалгынгаа түсэбые 143,6 процент дүүргэхэ зуураа, вагонуудай миин байлгые багадхаа.

Станциин дежурна коммунист нүхэр Дугаржаповай халаанайхид илангаяа һайнаар хүдэлнэ. Эдэнэр вагонуудһаа ашаа буулгаха түсэбөө 75 процентээр үлүүлэн дүүргэһэн, ашаалха түсэбөө хэдэн дахин үлүүлһэн байха юм. Поездын ерэлгэ ошолгые шалгадаг нүхэр Попов, стрелочнигууд Сенотрусова, Баторова гэгшэд уялгаяа эрхимээр дүүргэнэ.

Вагонуудай техническэ талые харууһалдаг пунктын хүдэлмэрилэгшэд ажалай бүтээсые мүн лэ нилээд дээшэлүүлээ. Поезднуудые заһабарилха июль һарынгаа түсэбые эдэнэр бүхыдэнь дүүргээ.

О. Семейщиков.

Шэнэ уялгануудые абана

Яруунын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Лосев А. И.) үнеэдһээ һү ехээр һаахын түлөө колхозуудай хоорондохи социалистическэ мүрысөөндэ аймаг дотороо түрүү һуури эзэлжэ ябана. Тус колхозой һаалишад энэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1000 литр һү һааха гэһэн уялга абаһан аад, мүнөө 1015,6 литр һү һаагаад байна.

Колхозой түрүү һаалишад Гыма Жамьянова, Мария Кабанова, Людмила Трофимова, Евдокия Цыбикова, Намжилма Цыденова, Людмила Житихина, Галина Белоусова ба бусад үнеэн бүриһөө 1074—1219 литр һү һаажа, жэлэйнгээ даалгабарие 10 һара соо үлүүлэн дүүргэбэ.

Эдэ һаалишад жэлэй дүүрэтэр түсэбһөө гадуур 250—400 литр һү үнеэн бүриһөө һааха гэһэн шэнэ социалистическэ уялга партиин XX съездын хүндэлэлдэ абаба.

Колхозой бусадшье һаалишад дээшэлүүлэгдэһэн шэнэ уялгануудые абана. Тиин тус колхоз жэлэй дүүрэтэр үнеэн бүриһөө 1350 литр һү һааха гэжэ шиидээ. Энэнь үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ хоёр дахин ехэ болоно.

Ц. Дандаров.

Хонин бүриһөө— 3 килограмм нооһо

Курумканай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Радна Синхаевич Табхуев 1930 онһоо хойшо таһалгаряагүй малажал дээрэ хүдэлмэрилнэ. Тиин Табхуев хүдэлмэриин яһала баян дүй дүршэлтэй, шадамар бэрхэ, түрүү малшадай нэгэн болоһон байна. Тэрэ хадаа 1954 ондо Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ хабаадалсаа.

Үнгэрэгшэ жэлһээ хойшо нүхэр Табхуев колхозой 2-дохи хонинойтоварна фермые даагшаар хүдэлмэрилнэ. Энэ жэл даажа байһан 595 толгой хонидһоо 19 центнер нооһо хайшалаа. Хонин бүриһөө дунда зэргээр 3 килограмм нооһо хайшалжа, түсэбһөө гадуур 4 центнер нооһо гүрэндөө тушааһан байна.

Н. Дугаров.

Оёдолшод булта эдэбхитэйгээр ажаллана

«Победа» артелиин 6-дахи цехын коллектив ажалайнгаа бүтээсэ дээшэлүүлхын түлөө саг үргэлжэ тэмсэнэ. Энэ коллектив ажалай бүтээсэ дээшэлүүлгын июль һарын түсэбые 116 процент дүүргээ.

Цехын гэшүүд партиин ЦК-гэй июльскэ Пленумэй тогтоолые дүүргэлтэ болгон дээшэлүүлэгдэһэн уялга абаад, продукцинигаа шанар һайжаруулхын, ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэжэ байна. Цехын коллективэй оёдолшон бүхэн үдэрэйнгөө даалгабарие дүүргэнэ.

Г. Михайлов.

Үйлэдбэриин зүблөөнэй үүргые дээшэлүүлхэ

Үйлэдбэриин зүблөөе ашатай туһатайгаар үнгэргэхэ асуудалда парти, правительство ехэ анхарал хандуулна. Гэхэ зуура хэдэ хэдэн предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд үйлэдбэриин зүблөөнэй удхашанарые тоодоггүй байна.

Иигэжэ үйлэдбэриин зүблөөе тоодоггүй ушарые «Механлит» заводһоо (профсоюзай заводской комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Гармаев) харуулжа болохо байна. Эндэ үйлэдбэриин зүблөөн хайша хэрэгээр үнгэргэгдэнэ. Зүблөөндэ ямаршье бэлэдхэл хэгдэдэггүй байна. Цехын гү, али таһагай начальнигай заабари үгэһэн сагтал үйлэдбэриин зүблөөн эндэ болоно.

Цехын начальник зүблөөнэй болоходо һарын түсэбэй ямараар дүүргэгдэжэ байһан тухай сугларагшадта мэдээсээд, хүдэлмэридөө бии байһан дутагдалнууд тухай хэлэдэг юм. Элидхэлэнэй һүүлээр мастернууд болон зарим хүдэлмэришэд үнэтэ дурадхалнуудые оруулдаг. Тиигэбэшье эдэнэрэй оруулһан үнэтэ дурадхалнууд болон шүүмжэлхы ажаглалтануудые хэншье хараадаа абадаггүй байна. Үйлэдбэриин зүблөөндэ тусхай секретарьнуудай томилогдоогүй дээрэһээ протокол бэшэгдэнэгүй.

Эндэхи заводой цехүүдтэхи мастернууд болон хүдэлмэришэдэй мэдүүлһэнэй ёһоор иигэжэ үнгэргэгдэдэг үйлэдбэриин зүблөөн ямаршье аша туһа үзүүлнэгүй. Иимэ зүблөөнүүд ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, социалистическэ мүрысөөе саашадань дэлгэрүүлхэ, түрүү дүй дүршэлые нэбтэрүүлхэ, ажалай журам бэхижүүлхэ, продукциин шанар һайжаруулха, дороһоо гараһан шүүмжэлэл дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ заашье туһа хүргэнэгүй.

Бухы хүдэлмэришэд болон албахаагшадай хабаадалгатай үйлэдбэриин зүблөөн һара бүри заводто болодог юм. Һарын һүүлээр болодог тэрэ зүблөөндэ мүрысөөнэй дүн гаргагдадаг, хүдэлмэридэ тохёолдодог дутуу дунданууд шүүмжэлэгдэдэг, ажалай эмхидхэлые һайжаруулха тушаа шиидхэбэринүүд гаргагдадаг.

Үйлэдбэриин зүблөөндэ хабаадагшадай оруулһан дурадхалнуудай энэ заводто ямараар дүүргэгдэһые хаража үзэхэ болоо һаа иимэ байна. Хүдэлмэришэдэй социалистическэ уялгануудаа дүүргэхын тулада тэдэнэртэ зохихо эрхэ байдал байгуулха асуудал үйлэдбэриин зүблөөнүүдтэ жэл бүри хэлсэгдэдэг, коллективнэ договорнуудта оло дахин бэшэгдэдэг байна. Тиибэшье эдэ шиидхэбэринүүд шиидхэгдэнгүй, саарһан дээрээ үлэшэнэ. Энээн тушаа заводой директор, главна инженер, профсоюзай заводской комитет ямаршье хэмжээ абадаггүй байна.

Цехүүдэй хүдэлмэришэдые мылэ болон полотенцэнүүдээр хангаха тухайда коллективнэ договор дотор бэшэгдэһэн юм. Теэд энээн тушаа хэншье анхаралаа табинагүй.

Тракторна частьнуудые зөөхэ тусхай түхеэрэлгэ хэхэ тухай асуудалые тракторна цехын хүдэлмэришэд үйлэдбэриин зүблөөндэ оло дахин табиһан юм. Гэбэшье, энэ асуудал мүнөөшье болотор шиидхэгдэнэгүй. Шиидхэгдэхэ ёһотой энэ асуудалда заводой хүтэлбэрилэгшэдэй хайша хэрэгээр хандадагһаа боложо, тракторай частьнуудые зөөхэ ажал ехэтэй хүдэлмэрие хүдэлмэришэд гараараа бүтээхэ баатай болоно.

Ажалай эмхидхэлые һайжаруулха, шухала материалнуудые саг соонь асаруулха тухай дурадхалнуудые моторно цехын хүдэлмэришэд олон дахин оруулһан юм. Гэбэшье, заводой хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэниинша тэрэнэй дурадхалнуудые хараадаа абанагүй.

Үйлэдбэриин зүблөөнүүдтэ иигэжэ хайша хэрэгээр хандаха, коллективэй оруулһан үнэтэ дурадхалнуудые тоохогүй гээшэ тон буруу.

Хүдэлмэришэдэй дурадхалнуудта заводой хүтэлбэрилэгшэдэй хайша хэрэгээр хандадаг болоһон дээрэһээнь эндэ һүүлэй үедэ коллективэй эдэбхи үүсхэл нилээд доошолоо. Жэшээнь, һаяшаг болоһон үйлэдбэриин зүблөөн дээрэ оройдоол гансахан хүн үгэ хэлээд үнгэрөө. Коллективэй гэшүүд үйлэдбэриин зүблөөнэй үүргые дээшэлүүлхэ тухай нэгэнтэ бэшэ дурадхал оруулһан байна. Энэ асуудалаар мастер Яковлев аяар үнгэрэгшэ жэлдэ дурадхал оруулһан юм. Тиибэшье, мастер Яковлевай оруулһан дурадхалые заводой директоршье, партийна бюроншье хараадаа абаагүй.

Ажалшадай оруулһан үнэтэ дурадхалнуудые хараадаа абаха, эдэбхи үүсхэлыень дэмжэхэ тон шухала. Тиимэһээ ажалшадай гаргаһан үүсхэл бүхэнииие дэмжэхэ, үйлэдбэриин зүблөөнэй үүргые дээшэлүүлхэ гээшэ предприятинуудай партийна, профсоюзна, ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй арюун уялга болоно.

Н. Хазагаев.

Һурагшадай туһаламжа

Жаргалантын долоон жэлэй болон Загастайн дунда һургуулиин һурагшад зунайнгаа амаралтын үедэ дүтэ шадар байдаг Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо (Сэлэнгэ) ошожо ехэхэн туһаламжа үзүүлээ. Мүнөө һурагшад үбһэ хуряалга дээрэ ажаллажа байна. Илангаяа тус колхозой 2—3-дахи үбһэ хуряалгын бригаданuудта хүдэлмэрилжэ байһан һурагшад: Л. Цыденова, Б. Тарбаев, Б. Бологонов, Ал. Очиров, Г. Очиржапова, А. Гомбоин, В. Банзаракцаев, Вл. Массоров, В. Дондуков болон бусад үдэрэйнгөө нормонуудые үлүүлэн дүүргэжэ, бусадта жэшээ харуулна.

Б. Халзанов.

Хараалһан хэмжээ-ябуулгануудайнгаа дүүргэлтые шалгая!

ХОНИН ҺУРЭГ— КОЛХОЗОЙ БАЯЛИГ

Хэжэнгын аймагай „Коммунизм“ колхозһоо ерэһэн бэшэг

1. МАЛАЖАЛ

...иигээд холын Хүлхисөөнэй ...дэ ошохо гэжэ тэргэ мо... ...а орхижорхёод, правленидээ ...юһон Даша-Пунсэк Дари... ...элдэб хэрэгээр—өөрыншье, ...шье хэрэгээр ерэһэн хүнүүд... ...лтайгаар хөөрэлдэнэ хэбэр... ...имандань захиралташье, за... ...үгэнэ, заримандань зүб... ...е үгэнэ. Тиигээд түрүүлэг... ...аашаа гарахаяа байхада ...эй үүдэн «түрд» гэн нээгдэ... ...үүдээ хурэмэ ута сагаан бү... ...лтай, дала һайса гаран на... ...здэр үбгэн орожо ерэбэ.

...н байна!—гэжэ үбгэжөөл ...лээд, түрүүлэгшын столой ...рда ерэжэ һууна.

...н, сайн! һайн, хүнгэн гүбди, ...Минаевич?

...гэн даа, яахамниб. Даша... ...шамтай хэдэн үгэ хөөрэл... ...нхэрэгөө ошохо гээ пэм, ...нишэ тиишээ ошохо гээд ...байна гүш даа?

...исөөнэй үбһэшэндэ ошо...

...үүлэгшэ, мининингээ сабша... ...амоходноёо оруулхал болоо ...ат; саашаа ургахаяа болёо

...мүнөөдэр танай Сүнхэрэгтэ ...оходно сенокосилка эльгээ... ...би Хүлхисөөн ошоходоо та... ...ирахаб даа.

..., тиибэл үбгэн хүн газараа ...оо ябажа байхам, та ошоно ...даа. Энээниел дуулгаха гэ... ...о һэм,— гээд үбгэжөөл сэб ...эшхэлһээр газаашаа гараша...

...ий урдаа хараха луговод ...Минаевич Минаев гээшэ,— ...ежеелэй гарахалаар түрүү...лэгшэ хэлэнэ.—Үнгэрэгшэ жэлдэ Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ Москва ошожо ерээ һэн. Манай эдэбхитэдэй нэтэн,—гээд, Даша-Пунсэк Дарижапович саашань үргэлжэлүүлнэ. — Иимэ үбгэжөөлнүүдшни гансашье ажалаараа бэшэ, мүн өөрынгөө баян дүй дүршэлөөр, үзэһэн хараһан, олые мэдэхэ ухаагаараа ходо туһалжа, заажа, зүбшөөл үгэжэ байдаг ха юм. Колхоз томо, ажал ехэ, ганса түрүүлэгшэ — тэрэ саанаа түрүүшынхеэ хүдэлжэ байһан хүн — хаана хүрэхэбшэ даа. Иигэжэл правлениингээ гэшүүдтэй, эдэбхитэдтэй хамта ажалаа ябуулжа байнабди. Ажалай һалбари бүхэндэ үнэхөөр найдамтай хүнүүдтэйбди. Коммунистнууд болон комсомолецууд харюусалгатай участогуудта хубаарилагдан табигдаа. Иигэжэ бидэнэр ниитынгээ ажахые хүгжөөхэ талаар табан жэл соо хэхэ хэмжээ-ябуулгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхын тулада бүхы колхозоороо тэмсэжэ байнабди. Табан жэл болоод байхада манай колхоз ямар болоод байхаб гэжэ мүнөө миин ухаагаараа бодоод, үзэхэдэ тон ондоо — колхознигуудай мүнөөнэйхиһөө үшөө баян, үшөө культурна ажаһуудалтай, алишье ажалнай бүхыдөө механизированнэ, электрифицированнэ болохо байна. Мүнөө, эгээл мүнөө үедэ халуун хүдэлмэри ябажа байна. Улам үдэжэ байгаа малдаа үбэлжэлгын үедэ элбэг хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлдэжэ абаха хэрэгтэй. Үбһэеэ гээлтэгүйгөөр хуряажа абахын тулада амарха сүлөөгүй, унтаха нойргүй колхознигуднай ажаллажа байна. Малдаа бүхы шадал соогоо тэжээл бэлдэжэ абаха хэрэгтэй.

—Зай, битнай холо ошохо хүн шашаһаар һуушабаб, «һуудал таргалхань»—яба гэгты,—гэжэ энеэгээд, колхозой түрүүлэгшэ Даша-Пунсэк Дарижапов гарахаяа түхеэрнэ.

....Август һарын наратай сэлмэг нэгэ үдэр. Колхозой центрһээ гараад, зүүлжээ ошоходо Чесанын үргэн уужам тала дайдаар һүрэг олон адуу мал, хони ямаад хушууран бэлшэжэ ябадаг. Бэлшээриин хэдэн зуун гектар дээрэ эндэшье, тэндэшье хэдэн һүрэг хонид.... Талын дунда түхэреэлэн сайража харагдаһан Тооромой нуурай захада хүрэжэ ерэхэдэ мал бүришье олон. Борьбодоо хүрэмэ дэлэнтэй томо томо үнеэд уһа уугаад гаража, эрьеын нарай хүхэ ногоо шэмхэлнэд.

— Манай колхозой тээ тэрэ урда гүүртын үнеэд,—гэжэ энэ колхоздо хүдэлмэрилдэг Чесанын МТС-эй зоотехник Дарима Осоровна Шаракшинова хэлэнэ. Үнеэдэймнай үүлтэрынь һайжаржал байгаа юм. Теэд үшөөл һанаһанда хүрэнэгүй.

— Үнеэдһээ хэр ехэ һү һаабат?

—Сэлэнгын, Прибайкальска аймагуудай колхозуудтай жэшэхэ болоо һаа, холо бага юм ааб даа. Тиибэшье бидэнэр зоригоо мохоногүйбди: нютагай үүлтэрэй үнеэдһээ һү ехээр һаадаг болохын ба түрүү колхозууд шэнги үнеэдэйнгээ үүлтэр һайжаруулхын түлөө шангаар тэмсэжэ байнабди. Энэ жэлдэ һанаһанһаа дээрэ үшөөл ехэ һүн һаагдаа: һү һаалгаяа нёдондонойхидо орходоо хоёр дахин шахуу дээшэлүүлээбди. Нёдондо августын 1-дэ үнеэн бүхэнһөө дунда зэргээр арайхан гэжэ 240 литр һү һаагаад байһан һаа, мүнөө жэлдэ 412 литр һаагаабди. Августын түрүүшын хахад соошье горьтой ехэ һүн һаагдаа.

—Табанжэлэй эсэстэ хэдые һаадаг болохо зорилготойбта?

—1960 ондо адагынь үнеэн бүриһөө 1100 литр һү һаадаг болохобди. Манайшни гансахан һаамхай үнеэд долоо-найман зуу. Жаран ондо гүрэндэ гансахан һү тушаалга, худалдалгаһаа миллионһоо үлүү олзо ороxo ёһотой.

—Тиихэдэ жэл соо колхозой бүхы олзо хэды хүрэжэ байхаб?

—Ниитымнай бүхы ажахыһаа дүрбэ һайса гаран миллион түхэригэй олзо ородог болохо.... Тээ тэрэ зүүн хойто ойн захаһаа нааша энэ талаар харагты: гушаад отарада арбан нэгэ мянга гаран хонид. Энэ хадаа ажахымнай эгээл олзо доход ехэтэй һалбари. Мүнөө жэлдэ хонин бүриһөө хоёр килограммһаа үлүү нооһо хайшалжа, гурбан зуу гаран мянганай олзо оруулагдаа. Нооһо хайшалха мүнөө жэлэй түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ.

Харин табан жэлэй үнгэрөөд байхада хонидой тоо гурба дахин олошорхо, барагсаан нарин, нарибтар нооһотой хонид бэлшэжэ ябаха. Мүнөөшье хонидоймнай нооһон гол түлэб нарин ба нарибтар болонхой. Мүнөө хонидойнгоо үүлтэрые һайжаруулхын тулада тэмсэжэ байнабди. Искусственнаар үрэжүүлхэдээ имагтал «Советскэ меринос» үүлтэрэй нарин нооһотой хусануудые хэрэглэнэбди. Тиихэдэ имагтал хониной нооһо хайшалалгаһаа хоёр миллион шахуу олзо абадаг болохобди.

Колхозой эрхим хонишон Пунсэк Будажаповай отарын хонидой зуһажа байһан газар. Дунда зэргын бэетэй, наранда хүрин хара боложо харлаһан дүшөөд гарамгай наһанай хүн Тооромой нуурые тойроод ерэжэ моринһоо бууба. Үдэрэй аяма халуун, хонидой газаа асарагдаад, хургуулагдажа байһан үе. Томо томо бэетэй таргалжа ябаһан эрье хонидой дэб-дэб сабшаха, түргэтүргэн уухилалдахань хорой cooһoo элихэнээр дуулдана.

—Зай, Пунсэк Эрдынеевич, хонидтнай хэр таргалжа байнаб?—гэжэ хонишондо зоотехник хандана.

—Яһалал боложо байна. Хонидой таргалха үшөө үды даа. Иигээд һэрюун болохолоор, полинуудай табигдахалаар таргалхал гээшэ.

—Танаймнай отарын хонин бүриһөө 3 килограмм нооһон хайшалагдаа.

— Хонидыеш харууһалхын, эдеэлүүлхын лэ хүсэн ха юм даа. Би зун, намарай саг хонидоо һайнаар хүсэ абхуулхын түлөө оролдодогби. Һайса таргалһан хонид үбэлдөө бага зэргын тэжээл эдилсээд адуулгадашье ябаа һаа, хабар болотор яадагшьегүй. Нооһонойнь шанарые муудуулхагүйн тулада үбэлдөө хонидой хүсэ шадалые шалгажа байха хэрэгтэй. Хониной хүсэеэ хүдэлхэлөөр нэмэлтэ тэжээл үгэлсэдэгби. Үдэр бүри уһалжа, хужар дабһаар дутаангүй байлгаха хэрэгтэй. Ерэхэ жэлдэ табан зуугаад хонидойнгоо толгой бүриһөө адагынь 3,5 килограмм нооһо хайшалха зорилготой ажаллажа байнаб.

Тэндэһээ гараад, колхозой хониной фермын нүгөө отарада — Дагмидма Бадмацыреновагай эхэ хонидой отарада хүрэжэ ерэбэбди. Эндэ ерэхэдэмнай наран баруулажа һэбшээтэй болоһон, хургаһан хонид бэлшээридэ гаргагдажа байба. Хонид соо эхэһээ тээ баганууд хэды хурьгад ябалсана.

—Эдэ үбэл гараһан хурьгад гээшэ, хонид соо нэгэ хэды үлөө юм. Хурьгадаа эхэһээнь һалгаажа, тусхай отара болгоһоор һараһаа үлүү болообди, — гэжэ хонишон Дагмидма Бадмацыренова хэлэбэ.

— Дагмидма танай хэды хонид ороондо ороод байнаб? — гэжэ хонишонһоо зоотехник асууна.

—Хахадлажашье байна. Искусственно-үрэжүүлгын пунктда үдэр бүри хорёод хони абаашанабди. Сентябриин эхеэр дүүрэхэ гээбы.

— Дагмидма Гармаевна, дүрбэ табан жэлэй саада тээ хонидые искусственнаар үрэжүүлхэ гэхэдэ олонхи хонишод дурагүй байдаг һэн аабза? Мүнөө бэлшээридэ ябаһан хонид соо хуса табиха гээ һаа, хонишод хай шиидам барижа зогсохо ха.

—Зүб лэ хэлэнэш даа, басаган. Энэ арга хэрэглэһээрнай хониднай һубайрхаяа болёо.

—Тиихэдэ үбэлэй янгинама хүйтэндэ үбэл хурьгалхаар нёдондо хонидоо зун, намарай эхеэр, ороондо оруулха гэхэдэ, дурагүй хүнүүд мүн лэ бии һэн аабза?

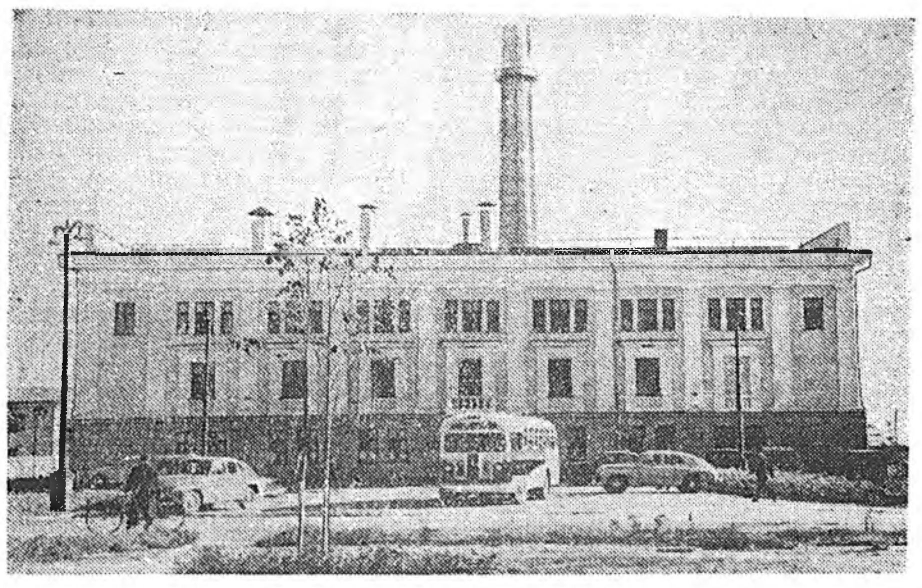
—Бии һэн лэ даа, басаган. Үбэлэй шанга хүйтэндэ хонидоо түрүүлжэрхёод, яаха зонбибди гэжэ тэнэг ухаандаа һанадаг байгаа гүбди. Тэрэмнай хари тиимэ бэшэ байшоо. Үбэл үбһэ тэжээлэй элбэгтэ хонид түрэхэдөө хүсэ шадал һайнтай байдаг, хурьгад удаадахи үбэлжэлгэ болотор хүсэд түлгэ болошодог ха юм. Бидэнэршье отараараа 230 хониннһоо 222 хурьга абажа, 218-ыень хонид болгобо ха юмбибди. Урдань хэзээ иимэ олон хурьгадые абадаг һэмбибди? Хониднай мүнөө тарган даа. Хониднай һайнаар ондо ороод, 2 килограмм нооһо үгөө. Тиихэдэ энэ жэлэйнгээ хурьгадһаа хахад килограммһаа дээшэ нооһо хайшалаабди. Ерэхэ жэлдэ юрэдөөл хонин бүриһөө хурьга абажа түлжүүлхэ һанаатайб.

Малшадаа эрьежэ ябаһан колхозой зоотехник тэрэ үдэр үшөө хэдэ хэдэн отара, гүүртэнүүдээр ябаба. Хаанашье ябахада малшад хүхюу зоригтойгоор 1955—1960 онуудта хэхээр хараалһан хэмжээ-ябуулгануудаа урдишалан дүүргэхын түлөө хайшан гэжэ тэмсэжэ байһан тухайгаа баяртайгаар хөөрэнэ.

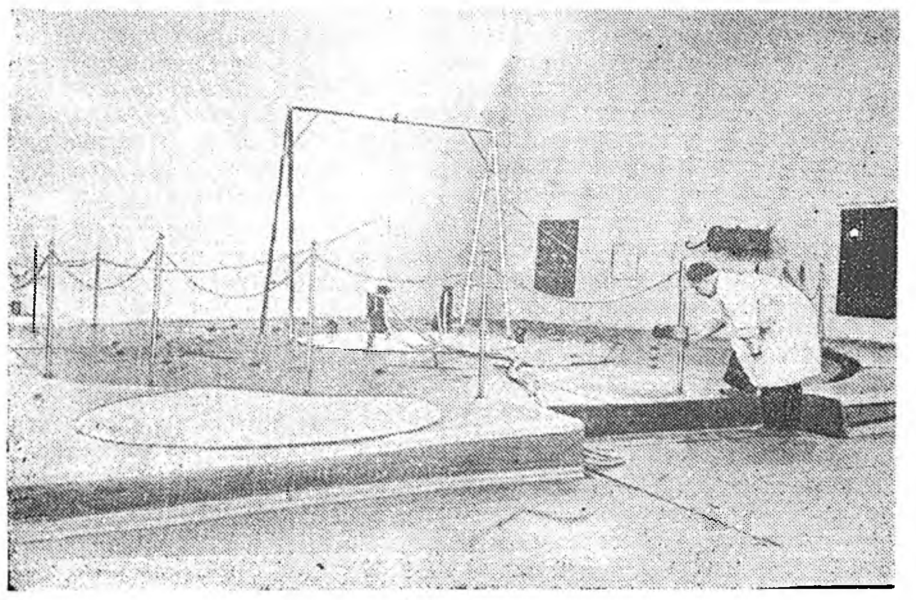
Иигэжэ Хэжэнгын аймагай «Коммунизм» колхозойхид ажал хүдэлмэридөө наукын туйлалтануудые, түрүүшүүлэй дүй дүршэл үргэнөөр хэрэглэдэг болоһоной ашаар малһаа ашаг шэмэ абалгаяа эрид дээшэлүүлжэ, тоо толгойень түргэнөөр олошоруулжа байна. Энэ жэлдэ колхоз хони үсхэбэрилхэ 1955 оноингоо түсэбые үлүүлэн дүүргээ.

Д. ЦЫРЕНЖАПОВ,
Д. ДОРЖИЕВ.

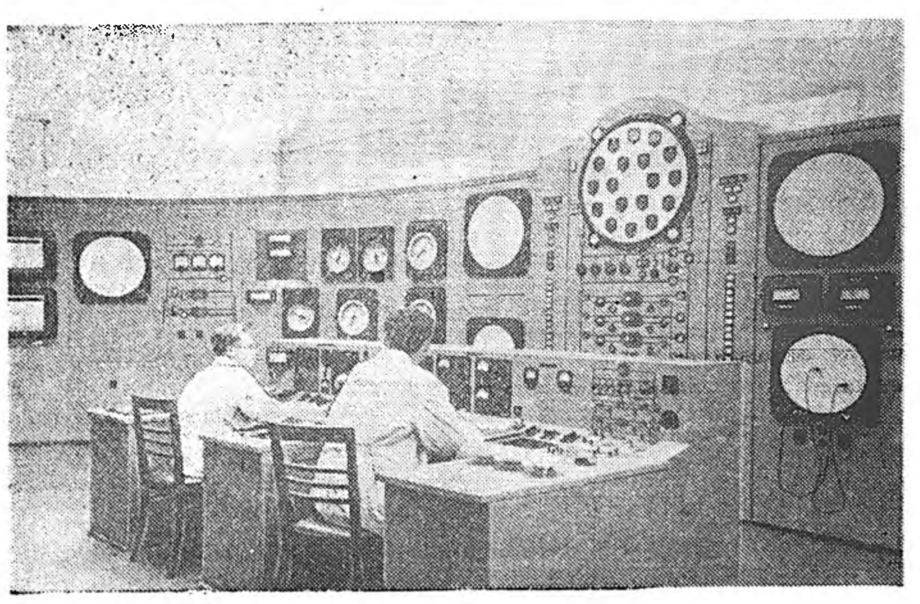
СССР-эй Наукануудай академиин түрүүшын советскэ атомна электростанци

Атомна электростанциин байшан.

Атомна реактор

Управлениин главна пульт. ТАСС-эй фотохронико.

Атомай хүсые амгалан ажалда хэрэглэхэ тушаа уласхоорондын научно-техническэ конференци

ЖЕНЕВА, августын 17. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** Амгалан ажалда хэрэглэхын тулада атомна энерги үйлэдбэрилхэ ябадал хадаа металлургиин үмэнэ хэдэ хэдэн шухала проблемэнүүдые табина. Ядерна энергетическэ түхеэрэлгэнүүдые амжалтатайгаар ухаалан зохёохын тулада тэдэ проблемэнүүдые шиидхэхэ хэрэгтэй болоно.

Химиин, металлургиин ба технологиин секциин мүнөөдэрэй заседани дээрэ энэ проблемэ зүбшэн хэлсэгдээ. Тусхайлбал, металлическа тон сэбэр циркони үйлэдбэрилгэтэй холбоотой асуудалнуудай талаар элидхэлнүүд зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Энэ темээр элидхэлнүүдые С. Шелтон (США), Ж. Ире (Франци), Б. Пракаш (Инди) гэгшэд хэбэ.

Берилли ба тэрээнэй окись үйлэдбэрилгын технологидо зорюулагдаһан элидхэлнүүдые сессиин мүнөөдэрэй заседанида хабаадагшад ехээр һонирхобо.

Советскэ эрдэмтэн Г. А. Шейерсон түрүүлэн элидхэл хээ. Тэрэ хадаа сэбэр берилли болон бериллиин окисёор юумэнүүдые бүтээхэ талаар Советскэ Союз дотор зохёогдоһон технологиие дэлгэрэнгыгээр харуулаа.

Мүн А. Кауфман (США), П. Кайа (Франци), А. Каира (Аргентина) гэгшэд элидхэлнүүдые хэһэн байна.

Химиин, металлургиин ба технологиин секциин үдэрэй заседани ториин, уранай ба тэдээнэй холисонуудай металлургиин асуудалнуудые, мүн горючиин зүйлнүүдые бэлэдхэлгэтэй холбоотой асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ зорюулагдаба.

Мүнөөдэр геологиин ба медицинын секци атомай хүсые амгалан ажалда хэрэглэлгэтэй нягта холбоотой асуудалые, тусхайлбал, аюулгүйе сахиха нормонууд ба элүүрые хамгаалгын проблемэнүүд тухай асуудалые хаража үзэһэн байна.

Энэ талаар СССР дотор үнгэргэгдэжэ байһан хэмжээ-ябуулганууд тухай СССР-эй Медицинскэ наукануудай академиин гэшүүн Ф. Г. Коротковой элидхэлые конференциин делегадууд ехээр һонирхоо. Сессиин заседани дээрэ, мүн удаань болоһон пресс-конференци дээрэ Ф. Г. Коротковһоо олон асуудалнууд һурагдаһан байна. Энэ асуудалай талаар СССР дотор бусад оронуудайхида орходоо туйлай ехэ хүдэлмэриин хэгдэжэ байһаниинь тэмдэглэгдээ.

Албанида хүдөө ажахын кооперативууд шэнээр байгуулагдаба

ТИРАНА, августын 18. (ТАСС). Газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Бератска областьдо һаяын үдэрнүүдтэ хүдөө ажахын гурбан кооператив шэнээр байгуулагдаба. Тиин Албанидахи хүдөө ажахын кооперативуудай ниитэ тоо 191 болобо.

Американска хүдөө ажахын делегаци шэнээр элдүүрилэгдэжэ байһан газарта ерэбэ

РУБЦОВСК. (Алтайска хизаар), августын 17. (ТАСС). Американска хүдөө ажахын делегациин бүлэг гэшүүд Лоуренс Сот гэгшээр толгойлуулан алтайска хизаарай хүдөө ажахытай танилсажа байна. Энэ үглөөгүүр айлшад Хизаарай гүйсэдкомой түрүүлэгшэ С. В. Шевченкотэй удаан хөөрэлдөө. Нүхэр Шевченко Алтайда шэнэ ба боро газар ашаглалга тухай хөөрэжэ үгэһэн байна. Ороной элдэб заха хизаарнуудһаа эндэ ерэһэн 100 мянган залуу патриодууд эндэхи ажалшадтай хамта һүүлэй хоёр жэлэй туршада Алтайн тарилгын талмайе хоёр дахин ехэдхэжэ, тэрээнние 8 миллион гектарта хүргөө.

Хөөрэлдөөнэй һүүлээр делегациин гэшүүд шэнэ газар дээрэ байгуулагдаһан хорин шэнэ ажахынуудай нэгэндэ—Егорьевско совхоздо ошобо. Совхозой үргэн полинууд дээрэ тарян комбайнаар хуряагдажа байба. 1100 гектарта нэмжыһэн тарялангай дэргэдэ американска айлшадые совхозой директор А. А. Климович угтаһан байна. Делегациин гэшүүдэй ба зөөжэ ерэһэн механизаторнуудай хоорондо ехэ хөөрэлдөөн болоо. Хаанаһаа ерээбтэ, таанарта ямар хүнгэлэлтэнүүд олгогдооб, ямараар ажаһуужа ба хүдэлмэрилжэ байнабта гэжэ механизаторнуудһаа айлшад һуража абаа.

Ганданги зунай болоошье һаань, совхоз дунда зэргээр гектар бүриһөө 20 хүрэтэр центнер шэниисэ хуряаха байна гэжэ элирбэ. Олон полинууд дээрэ тарян мүнөө түрүүшынхеэ хуряагдаха байна.

Делегациин гэшүүд совхозой кукурузын полинуудые хараһан, хаташоогүйдэнь тэрээнние түргэн хуряажа, силос болгохо хэрэгтэй гэһэн зүбшэл үгэһэн байна.

Айлшад совхозой центр дээрэ удаан болоо. Тэдэнэр үйлэдбэриин байрануудта, гэр байшангуудта, талада байгуулагдаһан шэнэ тосхоной культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудта ороһон байна. Совхозой директор олон тоото асуудалнуудта харюусаха зуураа, энэ ажахын түүхэ 1954 оной хабарһаа эхилэнхэй, коллективэй үмэнэ үшөө шиидхэгдээгүй асуудалнууд бии гэжэ тэмдэглэбэ.

—Асари ехэ амгалан ажалдаа амжалта туйлаха байһандатнай этигэнэбди,—гэжэ Лоуренс Сот мордохо дээрээ хэлээ.

Мүнөөдэрэй туршада делегациин гэшүүд мүн Егорьевско районой Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо, Ново-Егорьевско МТС-тэ, үзэсхэлэн һайхан газарта байгуулагдаһан, Алтайска тракторна заводой хүдэлмэришэдэй үхибүүдэй байдаг дачада ошоһон байна.

АКМОЛИНСК, августын 17. (ТАСС). Американска хүдөө ажахын делегациин бүлэг гэшүүд Уильям Ламберт гэгшээр толгойлуулан Казахска ССР-тэ шэнээр элдүүрилэгдэжэ байгаа газарай центрын—Акмолинско областиин хүдөө ажахытай танилсаба.

Шэнэ газарта ошохынгоо урда тээ айлшад Акмолинско облгүйсэдкомой түрүүлэгшэ М. Е. Бутинтай хөөрэлдэһэн байна. Область дотор үнгэрэгшэ жэлэй майһаа эхилэн 3 миллионһоо үлүү гектар шэнэ газар хахалагдаа. Акмолинско областиин колхозууд болон совхозуудта полевой хүдэлмэринүүд 95,6 процент механизацилагданхай. Тала газарнуудта 77 совхоз шэнээр байгуулагдаа. Ганданги зунай болоошье һаань, олон колхозууд болон совхозууд энэ жэлдэ нилээд ехэ ургаса хуряажа байна.

Үдэрэй түрүүшын хахадые делегациин гэшүүд Есильскэ районой Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо үнгэргөө. Колхоз үнгэрэгшэ ба энэ жэлдэ 20 мянган гектар шэнэ газар хахалаа. Ажахын олзо доход 1954 ондо 1953 онойхидо орходоо таба шахуу дахин ехэ болоо. Айлшад тарянажалай ба тракторна бригадануудта ошожо, шэниисэ хуряажа байһан комбайнуудай хүдэлмэриие ажаглан хараа. Тэдэнэр механизированнэ ток дээрэ удаан байба. Колхознигуудай байшанда ошохые уриһан уряае делегадууд дуратайгаар хүлеэжэ, тэндэ хэдэн бүлэнэртэй удаан хөөрэлдэһэн байна.

Үдэрэй хоёрдохи хахадые американска делегаци «Свободный» гэжэ орооһо тарянай совхоздо үнгэргөө. Ойроо хүртөөгүй шэнэ газарта үнгэрэгшэ жэлэй апрельдэ ерэжэ, эндэ шэнэ ажахы байгуулһан 400 советскэ хүнүүдэй баатарлиг ажал тухай директор А. А. Белобоковой хөөрөөе айлшад анхаралтайгаар шагнаа. Совхозой ажалшад гансахан жэлэй турша соо 27 мянган гектар шэнэ газар хахалһан, үнгэрэгшэ жэлдэ шэниисын үндэр баян ургаса абаһан байна.

Делегадууд полинуудта хэдэн часай турша дотор ябаһан, шэнэ газар хахалжа байгаа тракторнуудай хүдэлмэриие анхаралтайгаар ажаглан хараһан байна.

Советскэ хүдөө ажахын делегациин США дотор ябажа байһан тушаа

ЧИКАГО, августын 17. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** Советскэ хүдөө ажахын делегаци үсэгэлдэр Чикагодахи «Интернейшнл харвестер» гэжэ компаниин тракторна заводые хараба. Иллинойс штат дотор делегациин аяншалга энээгээр дүүрээ.

Компаниин президент Джон Маккафри делегадуудые халуунаар амаршалаад, оронуудай хоорондохи, арадуудай хоорондохи худалдаа наймаан бэе бэеэ ойлголсолгодо туһалха байна, тиихэдэ арюун һайн хүсэлтэй ба бэе бэедээ этигэлсэдэг байгаа һаа, худалдаа наймаан гээшэ эб найрамдалай найдабаритай туһалагша болохо байна гэжэ тэрэ хэлэбэ. Манай орондо таанарай ерэһэн ябадал хадаа бидэнэрэй бэе бэеэ һайнаар ойлголсолгын саг үедэ эхи табиха байха гэжэ найданабди. Манай арад таанарые халуунаар ба үнэн зүрхэнһөө амаршалаа. Энэ хадаа американска баород арадууд бэе бэеэ һайнаар мэдэжэ, бүгэдэниитын эб найрамдалай оршон байдалда ажаһуухые хүсэнэ гэжэ гэршэлнэ.

Советскэ делегациие толгойлогшо В. Мацкевич халуунаар хүлеэһэнэйнь түлөө компаниин ба заводой хүтэлбэрилэгшэдтэ, хүдэлмэришэдтэ баясхалан хүргөө. Тэрэ үдэртөө делегаци Сан-Франциско худар ниидэжэ ошоо.

САН-ФРАНЦИСКО, августын 17. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** Үсэгэлдэр үдэшэ советскэ хүдөө ажахын делегаци Сан-Францискода ерэбэ.

Городой олон зуугаад хүн зон, ехэ бүлэг корреспондентнүүд советскэ делегациин ерэхые хүлеэжэ байба. Городой хүн зон советскэ делегадуудые угтахадаа сэсэгүүдые ба мүн ород болон английска хэлэн дээрэ бэшэгдэһэн плакадуудые баринхай ерээ. «Калифорниин нютагуудаар айлшалыт», «Эб найрамдалай ба арадуудай хоорондын хани барисаанай түлөө», «Дэлхэйн бүхы арадууд эб найрамдал хүсэнэ» гэжэ плакадууд дээрэнь бэшэгдэнхэй байба. Наһажаал агроном—ород угтай американец Шаповалов советскэ делегациин хүтэлбэрилэгшэ В. Мацкевичтэ хилээмэ ба дабһа иимэ бэшэгтэйгээр барюулба: «Сан-Францискодахи ород-американска общиствын правлени, гэшүүд болон ханинар хадаа Таниие болон делегациие эб найрамдалай ба хани барисаанай мэдээе тараагшад гэжэ амаршална. Бидэнэр хани барисаанай тэмдэг болгон танай делегациие ородой заншалаар хилээмэ ба дабһа барюулжа угтанабди».

Үхибүүд делегациин гэшүүдтэ баглаа сэсэгүүдые барюулаа. Хүнүүд советскэ делегадуудай гарнуудынь баяртайгаар барижа, тэдэнэртэ амжалта хүсэбэ.

Делегациин гэшүүдэй зүгһөө В. Мацкевич угтагшадта баясхалан хүргөө. «Марк Хопкингс» гэжэ отельдэ делегациин ерэхэдэ Американо-ородой институдһаа, Хойто Калифорнидохи эб найрамдал хамгаалгын соведһээ болон бусад организацинуудһаа, юрын хүнүүдһээ абтаһан бэшэгүүд болон телеграмманууд тэрээнние хүлеэжэ байба. Советскэ хүдөө ажахын делегациин ерэһэн ябадал хадаа советскэ болон американска арадуудай хоорондын хани барисаае хүгжөөлгэдэ туһалха, хоёр ороной хоорондо делегацинуудые олоор эльгээлсэлгэдэ эхи табиха байна гэжэ бэшэгүүд дотор хэлэгдэнэ.

Индиин премьер-министр Неругэй мэдүүлгэ

ДЕЛИ, августын 17. (ТАСС). Мүнөөдэр Индиин премьер-министр Неру Гоада болоһон событинууд тушаа арадай палатада дахяад мэдүүлгэ хэбэ.

Августын 15-да Гоагай территоридо 1711 һайндуратан, Даманай территоридо 1249 һайндуратан ороһон байна гэжэ Неру мэдүүлээ. Хамта 14 хүн алуулһан, шархатаһанһаа боложо үхэһэн, 13 хүн хүндөөр шархатаһан, 20 хүн үгы болоһон байна.

Гоагай хүн зон августын 15-да болоһон амгалан эсэргүүсэлэй хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадаа гэжэ Неру хэлэбэ. Олон газарнуудта Гоагай хүн зон индийскэ гүрэнэй тугуудые, «Инди мандаха болтогой!» гэһэн лозунгтой плакадуудые үлгэһэн байна.

Эдэ үдэрнүүдтэ португальска засагаархид дала гаран гоанецуудые арестовалаа. Тэдээнэй олонхинь сохигдоһоной һүүлээр сүлөөлэгдэһэн байна.

Гоадахи событинууд тушаа

ДЕЛИ, августын 17. (ТАСС). Августын 15-да Гоада болоһон событинуудтай дашарамдан эсэргүүсэлэй демонстрацинууд болон забастовконууд үсэгэлдэр бүхы орон дотор боложо үнгэрөө. Дели, Бомбей, Джайпур, Джамму, Мирут, Рохтак, Амритсар, Индора болон бусад городуудта үсэгэлдэр забастовко болоһон байна. Португальска засагаархидай хэрзэгы шэрүүн аашануудые эрид буруушааһан, португальска колонинуудые сүлөөлхын тулада энэ дары эрид хэмжээ абахыень индийскэ правительствоһаа эриһэн резолюцинууд олон зоной хабаадалгатай митингнүүд дээрэ абтаһан байна. Калькуттда болоһон демонстрацида хабаадагшад португальска консульствын байшан худар ороод, тэрээн дээрэ индийскэ туг хиидхүүлээ.

Гоае сүлөөлгэдэ туһалха комитет Гоа худар августын 15-да олоороо ошожо эхилһэн ябадалые зогсоохогэбэшье, эсэргүүсэлэй амгалан хүдэлөөниие зогсоохогүй гэжэ августын 16-да соносхоо. Хэдэн бүлэг һайндуратан комитедэй шиидхэбэри гаргаашье һаань, Гоагай территоридо орохобди гэжэ соносхоо. Үсэгэлдэр хоёр бага бүлэг һайндуратан Гоагай территори худар ошоһон байна.

Эб найрамдалай бүхэиндийскэ соведэй түрүүлэгшэ Китчлу буу зэбсэггүй һайндуратаниие португалецуудай хэрзэгы шэрүүнээр алаһан ябадалые эрид буруушааһан мэдүүлгэ толилоо гэжэ «Хиндустан стандарт» газетэ мэдээсэбэ.

Индидэ уһанай үерлэһэнһөө болоһон хойшолонгууд

ДЕЛИ, августын 18. (ТАСС). «Таймс оф Индиа» газетэ иигэжэ мэдээсэбэ: Уттар штадай олзо доходуудай ба хүдөө ажахын министр Прадеш Чаран Синг гэгшэ штат дотор уһанай үерлэһэнһөө боложо 8 миллион хүн, 22 мянган тосхон хохидоһон, 60 мянган акр полинууд уһанда абтаһан байна гэжэ штадай хуули гаргалгын суглаан дээрэ үсэгэлдэр мэдүүлбэ. Уһанай үерлэһэнэй эсэстэ 350 мянган гэр байшан эбдэгдэһэн, 66 хүн үхэһэн байна.

Гетеборгдо боложо байгаа зононууд хоорондын турнир дээрэ

ГЕТЕБОРГ, августын 17. **(ТАСС-эй тусхай корр.).** Түрүүшын хоёр турай хойшолуулагдаһан партинууд мүнөөдэр наадагдаба. США-гэй чемпион Бисгайер дахинаа наадажа эхилэнгүй аргентинскэ гроссмейстер Найдорфдо шүүгдээб гэжэ мэдүүлбэ. Тиихэдэ Найдорф өөрынгөө ороной шатаршан Паннодо шүүгдээ. Голландска шатарша Доннер Керестэй наадаха зуураа, тон һайнаар хамгаалалга хэжэ тэмсэһэн байна. Геллер Сливэтэй наадаха зуураа, түбэгтэй байдалда оробошье, шадамар бэрхээр, һонирхолтойгоор наадажа нүгөөдынгөө хүбүүе эдибэ. Саашадаа СССР-эй чемпион нарин һайнаар наадажа, илалта туйлаа.

Хоёр турай һүүлээр хоёр очкотой болоһон советскэ мастер Иливицкий түрүүлжэ ябана.

Үглөөдэр гурбадахи тур боложо, Спасский—Петросян, Геллер—Доннер, Иливицкий—Сабо, Бронштейн—Слива, Пахман—Унцикер, Рабар—Штальберг, Медина—Филипп, Бисгайер—Фудерер, Панно—Гимар, Пильник—Найдорф гэгшэд уулзаха байна. Керес нааданда хабаадахагүй.

Гроссмейстер **И. Бондаревский.**

Югославска парла[...] делегаци Москвада ерэбэ

Советскэ Союз дотор [...] гой туршада аяншалан ябл[...] лээр Хорватиин Арадай [...] кын Соборой түрүүлэгшэ [...] Бакарич гэгшээр толго[...] Югославиин Арадай Фе[...] Республикын Арадай Союз[...] щинын делегаци августы[...] Москвада бусажа ерэбэ.

Югославска арадай тү[...] Ленинград, Киев, Полтав[...] ков, Сталинград, Сочи ба [...] ошоһон байна.

Ябаһан лэ газартань [...] айлшадые Советскэ Союз[...] шад халуунаар, үнэн [...] амаршалаа. Делегациин [...] ород хэлэ һайн мэдэхэ [...] ладаа оршуулагшадгүйгөөр [...] ёһоор ажалшадтай хөөрэлд[...] лавска арадай түлөөлэгш[...] эй ба Грузинска ССР-эй [...] Соведүүдэй хүдэлмэрике [...] нирхоһон байна.

Аяншалжа ябаха үедэнь [...] циие СССР-эй Верховно [...] Национальностьнуудай [...] бюджетнэ комиссиин т[...] А. М. Сафронов, СССР-эй [...] Соведэй Президиумэй ха[...] тай хүдэлмэрилэгшэд Ю. [...] лев, А. С. Думин, СССР-э[...] дын хэрэгүүдэй министерс[...] токольно таһагые даагшын [...] ша К. А. Кочетков, Ю[...] Арадай Федеративна Ре[...] һаа СССР-тэ байгаа Онсо[...] рин эрхэтэ Посол Д. Виды[...] ствын советник Ф. Бабич г[...] шэн ябалсаба.

Демократическ[...] залуушуулай Бүхэд[...] федерациин сове[...] сесси боложо ба[...]

ВАРШАВА, августы[...] (ТАСС). Демократическ[...] шуулай Бүхэдэлхэйн ф[...] соведэй (ВФДМ) сесси [...] Варшавада нээгдэбэ. Эб [...] лай ба хани барисаанай т[...] һон залуушуулай ба сту[...] Бүхэдэлхэйн V фестивал[...] гүүд тухай, ВФДМ-эй ээл[...] рилгонууд тухай элидхэлы[...] циин президент Бруно Бер[...]

Варшавска фестиваль [...] дэб оронуудай залуу үе [...] найрамдал тээшэ эрмэлзэ[...] гые харуулһан, уласхоор[...] шүүрилые һуларуулхын тү[...] дуудай эбтэй амгаланаар [...] ажабайхын түлөө, атомна [...] аюулда эсэргүү арадууд[...] тэмсэл дотор залуушуулай [...] ехэ үүргэ ээлжэ байһые [...] гэжэ элидхэлшэ онсолон [...]

Демократическа залуушу[...] хэдэлхэйн федерациин ээл[...] рилгонууд тушаа элидхэл[...] гэрэнгыгээр хэлэһэн, тиихэ[...] Бүхэдэлхэйн VI фестиваль[...] шуулай уласхоорондын [...] нальна организацинууд [...] бэлэдхэжэ эхилхэ ёһотой [...] һан байна.

Залуушуулай ба сту[...] уласхоорондын VI фе[...] 1957 оной зун Москвада [...] дурадхалые залуушуулай [...] тическа залуушуулай уласх[...] федераци советскэ зал[...] Антифашистска комитедһ[...] гэжэ Бруно Бернини мэдэ[...]

Элидхэлэйнгээ түгэсхэлд[...] ни болбол ВФДМ-эй хү[...] һайжаруулха тухай ба зал[...] элдэб организацинуудтай [...] холбооe бэхижүүлхэ тух[...] дурадхалнуудые федерац[...] сэдкомой зүгһөө сессиин [...] табиһан байна.

Элидхэл тушаа үгэ хэлэ[...] жо, тэрээндэ олон ороно[...] шуулай түлөөлэгшэд хаба[...]

ВАРШАВА, августы[...] (ТАСС). Демократическа [...] шуулай Бүхэдэлхэйн фе[...] соведэй мүнөөдэрэй үглөө[...] дани дээрэ Бруно Бернини [...] хэл тушаа үгэ хэлэлгэ үр[...] Баруун Германи, Польша, [...] Арадай Республика, А[...] Итали, Камбоджи, Алжи[...] болон бусад оронуудай [...] шэд үгэ хэлээ.

Үгэ хэлэгшэд элдэб [...] залуушуулай хоорондын [...] холбооe үргэдхэхэ шуха[...] зааһан, ээлжээтэ VI фе[...] эмхидхэхэ ба үнгэргэхэ тү[...] радхалнуудые оруулһан, [...] гөө оронуудай залуушуула[...] рамдалай түлөө тэмсэл тү[...] рэжэ үгэһэн байна. Женев[...] лөөн уласхоорондын түг[...] саашадань һуларуулха та[...] тай зохид эрхэ нүхэсэл б[...] үгөө, тиимэһээ бата бэхи[...] рамдалые, арадуудай х[...] хани барисаае бэхижүүлхы[...] тэмсэлые залуушуул улам[...] хаха ёһотой гэжэ үгэ хэлэг[...] тэмдэглэбэ.

Редакторай о[...]
О. ГОМБ[...]

Апрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря —27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 3[...] культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32 Для междугородных переговоров — 16.

Н—00542. Типография министерства культуры Бурят-Монгольской АССР Зак. № 4[...]